

Vergaderjaar 1999–2000

26 800 X

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2000

Nr. 3

BIJLAGEN BIJ DE BEGROTING

Inhoudsopgave		Blz.
Bijlage 1	Personeelsoverzicht	2
Bijlage 2	Overzicht van wetgevingsprojecten	5
Bijlage 3	Overzicht moties en toezeggingen	8
Bijlage 4	Circulaires DJZ	10
Bijlage 5	Aanbevelingen Nationale Ombudsman	11
Bijlage 6	Subsidies	14
Bijlage 7	Evaluatie-onderzoek	24
Bijlage 8	Voorlichtingsuitgaven	36
Bijlage 9	Convenanten	38
Bijlage 10	Activiteiten wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling	40
Bijlage 11	Meerjarenraming per artikelonderdeel	42
Bijlage 12	Economische en functionele classificatie 1999–2000	56
Bijlage 13	Ramingskengetallen	58
Bijlage 14	Begrippenlijst	79

Samenvattend overzicht personeelssterkte burgerpersoneel

Organisatie-eenheid	Realisatie			Begrotingssterkte		Meerjarenramingen	
	1998	1999 ¹	2000	2001	2002	2003	2004
Centrale Organisatie	1 027	1 035	984	940	910	910	910
Kerndepartement	636	647	637	593	563	563	563
Militaire Inlichtingendienst	391	388	347	347	347	347	347
Koninklijke marine	4 458	4 346	4 181	4 170	4 108	4 092	4 092
Commandant der Zeemacht Nederland	1 067	908	900	900	900	899	899
Commandant der Zeemacht Caribisch gebied	76	76	75	75	75	75	75
Korps Mariniers	35	40	40	40	40	40	40
Ondersteunende Eenheden	2 557	2 642	2 504	2 493	2 431	2 416	2 416
Admiraliteit	723	680	662	662	662	662	662
Koninklijke landmacht	9 628	9 400	9 064	8 883	8 710	8 533	8 489
1e (GE/NL) Legerkorps	303	168	170	1 692	1 573	1 379	1 338
Commando Opleidingen	686	841	840	860	875	900	910
Landmachtstaf	333	292	292	294	296	298	300
Nationaal Commando	6 912	6 930	6 608	4 830	4 761	4 751	4 736
Overige Eenheden BLS	1 394	1 169	1 154	1 207	1 205	1 205	1 205
Koninklijke luchtmacht	1 836	1 755	1 698	1 666	1 666	1 666	1 666
Tactische Luchtmacht	520	505	485	485	485	485	485
Decentrale Ondersteunende Eenheden	778	741	708	708	707	707	707
Hoofdkwartier Koninklijke Luchtmacht	538	509	505	473	474	474	474
Koninklijke marechaussee	191	254	254	254	254	254	254
Defensie Interservice Commando	1 274	1 311	1 240	1 198	1 156	1 154	1 154
Staf	28	28	28	27	26	25	24
Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie	239	231	230	228	226	224	224
Defensie Werving en Selectie	167	185	181	172	167	167	167
Instituut Defensie Leergangen	46	46	44	44	44	44	44
Militair Geneeskundig Facilitair Bedrijf	381	406	399	369	350	350	350
Overige Interservice Diensten	413	415	358	358	343	344	345
Homogene Groep	19	27	27	27	27	27	27
TOTAAL GENERAAL	18 433	18 127	17 448	17 138	16 831	16 636	16 592
Defensie Telematica Organisatie	915	1 122	1 284	1 473	1 510	1 482	1 422
Dienst Gebouwen, Werken & Terreinen	993	1 010	1 007	988	969	953	935

Samenvattend overzicht personeelssterkte militair personeel beroeps onbepaalde tijd (BOT)

	Realisatie		Begrotingssterkte			Meerjarenramingen	
	1998	1999 ¹	2000	2001	2002	2003	2004
Centrale Organisatie	578	583	608	605	602	602	602
Kerndepartement	221	217	215	212	209	209	209
Militaire Inlichtingendienst	357	366	393	393	393	393	393
Koninklijke marine	8 681	8 405	8 128	7 966	7 985	7 972	8 029
Commandant der Zeemacht Nederland	4 531	4 324	4 297	4 161	4 135	4 046	4 046
Commandant der Zeemacht Caribisch gebied	320	325	312	303	303	303	303
Korps Mariniers	1 125	1 162	1 178	1 188	1 258	1 334	1 391
Ondersteunende Eenheden	1 727	1 690	1 545	1 530	1 515	1 515	1 515
Admiraliteit	978	904	796	784	774	774	774
Koninklijke landmacht	11 216	11 075	10 927	10 688	10 543	10 368	10 270
1e (GE/NL) Legerkorps	4 704	4 140	4 127	4 670	4 569	4 376	4 290
Commando Opleidingen	2 477	2 946	3 090	3 053	3 053	3 064	3 059
Landmachtstaf	247	250	253	257	259	259	259
Nationaal Commando	2 190	2 151	1 946	1 202	1 162	1 162	1 155
Overige Eenheden BLS	1 598	1 588	1 511	1 506	1 500	1 507	1 507
Koninklijke luchtmacht	8 027	7 796	7 767	7 565	7 416	7 341	7 266
Tactische Luchtmacht	5 375	5 220	6 108	5 935	5 810	5 738	5 677
Decentrale Ondersteunende Eenheden	1 907	1 858	1 021	992	971	970	959
Hoofdkwartier Koninklijke Luchtmacht	745	718	638	638	635	633	630
Koninklijke marechaussee	3 201	3 209	3 297	3 259	3 244	3 220	3 207
Defensie Interservice Commando	1 071	1 035	1 008	1 008	1 005	1 003	1 001
Staf	19	24	24	23	22	21	20
Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie	255	229	224	222	220	218	216
Defensie Werving en Selectie	195	189	187	183	183	183	183
Instituut Defensie Leergangen	46	47	47	47	47	47	47
Militair Geneeskundig Facilitair Bedrijf	364	341	340	339	339	339	339
Overige Interservice Diensten	192	205	186	194	194	195	196
Homogene Groep	159	167	167	167	167	167	167
TOTAAL GENERAAL	32 936	32 270	31 902	31 258	30 962	30 673	30 542
Defensie Telematica Organisatie	127	149	149	249	249	249	249
Dienst Gebouwen, Werken & Terreinen	69	70	70	70	69	67	65

Samenvattend overzicht personeelssterkte militair personeel beroeps bepaalde tijd (BBT)

Organisatie-eenheid	Realisatie		Begrotingssterkte				Meerjarenramingen	
	1998	1999 ¹	2000	2001	2002	2003	2004	
Centrale Organisatie	28	25	26	26	26	26	26	
Kerndepartement	14	12	12	12	12	12	12	
Militaire Inlichtingendienst	14	13	14	14	14	14	14	
Koninklijke marine	4 427	4 435	4 431	4 380	4 342	4 360	4 360	
Commandant der Zeemacht Nederland	2 189	2 190	2 187	2 099	2 023	1 997	1 997	
Commandant der Zeemacht Caribisch gebied	269	284	283	282	282	282	282	
Korps Mariniers	1 218	1 251	1 270	1 320	1 370	1 414	1 414	
Ondersteunende Eenheden	492	495	495	483	471	471	471	
Admiraliteit	259	215	196	196	196	196	196	
Koninklijke landmacht	11 985	12 115	12 189	12 497	12 911	13 442	13 775	
1e (GE/NL) Legerkorps	10 804	9 400	9 534	9 929	10 285	10 740	11 064	
Commando Opleidingen	397	1 996	1 875	1 936	1 991	2 055	2 055	
Landmachtstaf	26	22	35	35	35	35	35	
Nationaal Commando	323	278	275	135	138	150	159	
Overige Eenheden BLS	435	419	470	462	462	462	462	
Koninklijke luchtmacht	3 303	3 468	3 535	3 568	3 618	3 694	3 768	
Tactische Luchtmacht	2 068	2 142	2 506	2 537	2 580	2 653	2 713	
Decentrale Ondersteunende Eenheden	1 170	1 261	932	933	938	939	950	
Hoofdkwartier Koninklijke Luchtmacht	65	65	97	98	100	102	105	
Koninklijke marechaussee	1 459	1 779	1 917	1 933	2 027	2 051	2 064	
Defensie Interservice Commando	381	371	377	381	385	389	391	
Staf	-	-	-	-	-	-	-	
Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie	219	237	244	248	252	256	258	
Defensie Werving en Selectie	79	70	69	68	68	68	68	
Instituut Defensie Leergangen	5	3	3	3	3	3	3	
Militair Geneeskundig Facilitair Bedrijf	72	54	54	55	55	55	55	
Overige Interservice Diensten	6	7	7	7	7	7	7	
Homogene Groep	1	10	10	10	10	10	10	
TOTAAL GENERAAL	21 578	22 203	22 485	22 795	23 319	23 972	24 394	
Defensie Telematica Organisatie	8	14	14	14	14	14	14	

Noten:

¹ Aantallen volgens de Begroting 2000, waarin mutaties t/m juni 1999 zijn verwerkt.

Burgerpersoneel: incl. A&O en Niet Nederlands Hulppersoneel (NNH). Het NNH behoort tot het actief reguliere personeel. Excl. uitzendkrachten en excl niet-actief personeel.

Militair personeel: incl. BV-LOM en A&O; excl. herhalingsoefeningen.

N.B.: De sterkte is uitgedrukt in volle tijds equivalenten (vte) op basis van een 38-urige werkweek. De begrotingssterkte kan afwijken van de de gewenste sterkte.

A. Tot stand gekomen wetgeving (periode 1 augustus 1998 tot 1 augustus 1999)

Citeertitel	Kamerstuk nr.	Staatsblad jaar, nr.	Inwerkingtreding
1. Wet van 24 september 1998 tot wijziging van de Rijkswet geweldgebruik krijgsmacht in de uitoefening van de bewakings- en beveiligingstaak	25 813 (R 1604)	Stb. 1999, 11	eind 1999
2. Wet van 27 mei 1999 tot wijziging van de Wet voor het reserve-personeel der krijgsmacht 1985 alsmede wijziging van de Algemene militaire pensioenwet in verband met de overgang naar een geheel uit vrijwilligers bestaande krijgsmacht	26 139	Stb. 1999, 279	1 september 1999

B. Bij het parlement aanhangige wetsvoorstellen

Wetsvoorstel	Kamerstuk	Op 1 aug. 1999 gevorderd t/m	Verwachting omtrent eerstvolgende fase	Inwerkingtreding
1. Verandering in de grondwet van de bepalingen inzake verdediging (tweede lezing)	II 26 243 (R 1622)	nota naar aanleiding van verslag ingediend bij de Tweede Kamer juni 1999	plenaire behandeling door de Tweede Kamer	zo spoedig mogelijk
2. Wijziging van de Wet militair tuchtrecht, het Wetboek van Militair Strafrecht en de Wet militair strafrechtspraak naar aanleiding van het gehouden evaluatieonderzoek	II 25 454 (R 1595)	aanvaard door de Eerste Kamer juni 1999	plaatsing Staatsblad	zo spoedig mogelijk
3. Instelling van een ongevallenraad Defensie (Rijkswet ongevallenraad Defensie)	II 26 110 (R 1619)	nota naar aanleiding van verslag en nota van wijziging ingediend bij de Tweede Kamer	plenaire behandeling door de Tweede Kamer	zo spoedig mogelijk
4. Wijziging van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst in verband met invoering Kaderwet dienstplicht	II 25 990	verslag uitgebracht door de Tweede Kamer juni 1998	uitbrengen nota naar aanleiding van verslag	vooralsnog niet aan te geven

C. In voorbereiding zijnde voorstellen van wet

Wetsvoorstel	op 1 aug. 1999 gevorderd t/m	Verwachting omtrent eerstvolgende fase	Inwerkingtreding
1. Wijziging van de Rijkswet geweldgebruik krijgsmacht in de uitoefening van de bewakings- en beveiligingstaak (in verband met binationale wacht)	in voorbereiding	behandeling rijksministerraad	vooralsnog niet aan te geven
2. Rijkswet Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba	in voorbereiding	behandeling rijksministerraad	zo spoedig mogelijk
3. Wijziging Militaire ambtenarenwet en intrekking Wet militair onderwijs landmacht 1890	in voorbereiding	behandeling ministerraad	zo spoedig mogelijk
4. Wet collectieve acties Defensie	advies Raad van State ontvangen april 1992	vooralsnog niet aan te geven	tegelijk met intrekking voorbehoud bij art. 6, lid 4, ESH
5. Kaderwet militaire pensioen	advies Raad van State ontvangen april 1999	aanbieding aan de Tweede Kamer	1 april 2000
6. Wijziging van de Algemene militaire pensioenwet (naar aanleiding van wijziging nabestaanden pensioenen)	advies Raad van State ontvangen mei 1999	aanbieding aan de Tweede Kamer	zo spoedig mogelijk

Overzicht van de door de Staten-Generaal aanvaarde moties en de door de bewindslieden in het vergaderjaar 1998–1999 gedane toezeggingen

A. Door de Staten-Generaal aanvaarde moties

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Nagaan of er diensten/afdelingen van de Koninklijke marine of het Rijk naar Den Helder verplaatst kunnen worden en onderzoek of exploitatie-mogelijkheden van marinebedrijven in Den Helder verbreed kunnen worden (Motie van Zijlstra en Van den Doel)	26 200 X, nr 14 8 december 1998	Zie brief D99001164 d.d. 12 april 1999
Evaluatie maken van de personele aspecten verbonden aan de deelname aan vredesoperaties en de Kamer voor het verschijnen van de Defensienota daarover te berichten (Motie Van den Doel/Van 't Riet)	26 200 X, nr 18 8 december 1998	Zie brief P/99003928 18 juni 1999
Te bezien of in internationaal verband, volgens het «Ottawa-model», hierover verdergaande afspraken zijn te maken en daarin – zo mogelijk – een initiërende rol te vervullen (verbod gebruik/overdracht blindmakende laserwapens) (Motie Van den Doel en Apostolou)	25 925, nr. 7	Zie 25 925, nr. 9 1 juli 1999
Internationale conferentie beleggen waar uitwisseling plaatsvindt van kennis en middelen ten behoeve van detectie en opruiming van antipersoneelsmijnen (Motie Van den Doel en Hoekema)	25 925, nr. 8 12 november 1998	Zie 25 925, nr. 9 d.d. 1 juli 1999

B. Door de bewindslieden gedane toezeggingen

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken
Actualisering Prioriteitennota; Defensienota 2000	Handelingen II blz. 2427 d.d. 3 december 1998 Handelingen I blz. 991 16 maart 1999	Zie inleiding
Post-Cambodja-klachtenonderzoek: uitgebreid onderzoek (ook Rwanda, Burundi en Zaïre) zal waarschijnlijk twee jaar in beslag nemen. Kamer tussentijds rapporteren over voortgang	21 490, nr. 22 21 september 1998	Zie 21 490, nr. 24 d.d. 25-11-1998
De dit jaar getroffen maatregelen van oktober 1995 evalueren (aansturing vredesoperaties en systematische evaluatie van genomen maatregelen (informatiestromen binnen Defensie verbeteren/extern advies/taken positie IGK)	Rapport Van Kemenade 28 september 1998	Zie 26 237, nr. 3 30-3-1999
Rapport Stuurgroep Veranderingsproces zal uiterlijk 1 maart 1999 gereed zijn; spoedig daarna aan Kamer zenden	Algemeen Overleg 26 237, nr. 2 25 november 1998	Zie 26 237, nr. 3 30-3-1999
Toezendend Rapport reorganisatie Militaire Inlichtingendienst	Handelingen II blz. 2524 8 december 1998	Zie brief 15-3-1999 DIS 99 001 341
Evaluatie vredesoperaties	Handelingen II blz. 2438 3 december 1998	Zie inleiding
Verdere voortgang reorganisatie Militaire Inlichtingendienst na zomerreces	Brief DIS/99001341 15 maart 1999	Zie par. 6.2.1.
Voortgang archiefbeheer van de Militaire inlichtingendienst in september in de defensiebegroting opnemen en in mei in jaarverslag MID	25 809, nr. 11 15 maart 1999	Zie par. 6.2.2.
Relevante ontwikkelingen onderzoek metingen aan HAWK/radarsystemen	26 163	Onderzoek is nog gaande
Veiligheid werkplekken Defensie onderzoeken naar aanleiding van Arbeidsincident Twente (chromaathoudende verf) en over resultaten inventarisatie inlichten	26 200 X, nr. 5 23 oktober 1998	Onderzoek is nog niet afgerond
Project HOM-2000; Vervolg project	Brief M99001362 11 maart 1999	Zie par. 1.3.2.
Zonering Vliegbasis Eindhoven	Handelingen II blz. 720	Zie 26 200 X, nr. 34
Suggestie lid Koenders om overtollig materieel aan NAVO-toetreders ter beschikking te stellen zal worden meegenomen	Handelingen II blz. 352 30 september 1998	Zie 26 382, nr. 1 Zie 26 382, nr. 2 blz. 75
Uitkomsten onderhandelingen met VS over POMS-site Coevorden	26 163, nr. 2 26 200 X 14 oktober 1998	Zie P/99002489 d.d. 3-5-1999 en D99001956 d.d. 16-06-99

onderwerp	datum	nummer	specificatie
Regeling geluidswerende voorzieningen 1997	16-04-1997	MG97022259	Bekendmaking beleid toepassing RGV '97

OVERZICHT VAN VERSLAGEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE VERZOEKSCHRIFTEN

De Commissie voor de Verzoekschriften uit de Tweede Kamer heeft in de tweede helft van 1998 één verslag uitgebracht over het ministerie van Defensie. Dit verslag betreft het afwijzen van het verzoek van betrokkene om tot intrekking of correctie van het besluit van 9 september 1981 over te gaan. Waarin onder meer de uitkering aan betrokkene werd beëindigd op grond van de Regeling financiële voorzieningen overgang Surinaamse krijgsmacht. Betrokkene heeft deze aangelegenheid voorgelegd aan de rechter. De Commissie stelt dat de Kamer niet kan treden in aangelegenheden die aan de rechter zijn voorgelegd. De Commissie kan Defensie volgen in het standpunt dat er geen aanleiding is terug te komen op de zoveel jaren geleden op goede gronden genomen beslissing (Kamerstukken II 1997–1998, 25 702, nr. 119).

De Commissie voor de Verzoekschriften uit de Eerste Kamer heeft in het afgelopen begrotingsjaar geen verslagen over het ministerie van Defensie uitgebracht.

Aanbevelingen van de Nationale ombudsman

In 1998 heeft de Nationale ombudsman negen rapporten over het ministerie van Defensie uitgebracht. In zes rapporten waren gedragingen van ambtenaren van de Koninklijke marechaussee onderwerp van onderzoek.

In vier van de negen rapporten oordeelde de Nationale ombudsman dat de klacht niet gegrond was. In drie andere rapporten luidde het oordeel deels ongegrond en gaf de Nationale ombudsman gedeeltelijk geen oordeel. In de twee overige rapporten werd door de Nationale ombudsman de klacht gedeeltelijk gegrond verklaard. In één van deze rapporten stelde de Nationale ombudsman dat van de Koninklijke marechaussee had mogen worden verwacht dat zij een tolk had ingeschakeld. De Nationale ombudsman acht het, gelet op betrokkenes beperkte kennis van de Engelse taal, niet aannemelijk dat betrokkene mededelingen zoals die omtrent de inreisweigering had begrepen of in staat was zijn bezwaren daartegen in het Engels naar voren te brengen. In deze zaak heeft de Nationale ombudsman daarnaast een aanbeveling gedaan inzake de klacht van betrokkene dat als gevolg van nalatigheid van de Koninklijke marechaussee bagage is zoek geraakt. De aanbeveling houdt in om met betrokkene in contact te treden over de schade die hij daardoor had geleden. Defensie heeft deze aanbeveling opgevolgd.

Voorts heeft de Nationale ombudsman in 1998 elf zaken afgedaan door middel van interventie.

Eind 1997 heeft de Nationale ombudsman een rapport uitgebracht naar aanleiding van een klacht omtrent de nasleep van de ramp met een Herculesvliegtuig op 15 juli 1996. In 1998 en begin 1999 is de Nationale ombudsman geïnformeerd omtrent de stand van zaken bij de afwikkeling van de schadeclaims naar aanleiding van deze ramp. Van de 30 zaken zijn er 26 zaken definitief afgehandeld.

In de eerste helft van 1999 heeft de Nationale ombudsman drie rapporten uitgebracht. In 1998 heeft de Nationale ombudsman naar aanleiding van een verzoek van de vaste Commissie voor Defensie uit de Tweede Kamer besloten om een onderzoek in te stellen naar de gang van zaken rond de

ongevallen met de AP-23 mijn in 1983 en 1984. De onderzochte gedragingen in het kader van dit onderzoek zijn als volgt geformuleerd:

- A. Het handhaven van de AP-23 mijn (met name lot AI 68-2) in de arsenalen van Defensie en het te koop aanbieden van deze mijn aan derden, (mede) bezien in het licht van de problemen bij de ontwikkeling van de mijn en de (bijna-) ongevallen met de mijn.
- B. De door het ministerie van Defensie gegeven informatie over de toedracht van de ongevallen op 18 juli 1983 en 14 september 1984.
- C. De afwikkeling van beide hiervoor genoemde ongevallen voor wat betreft de nazorg aan en de begeleiding van nabestaanden en andere betrokkenen.

Op 20 april 1999 verscheen het rapport in deze zaak. De Nationale ombudsman heeft geoordeeld dat de hierboven omschreven gedragingen niet behoorlijk zijn op de volgende punten:

- A. 1. het tot medio 1990 handhaven van de ongemodificeerde AP-23 mijn in de arsenalen van Defensie, zonder in voorschriften, bijsluiters en opleidingen bijzondere aandacht te besteden aan de veiligheidsrisico's en zonder het treffen van adequate veiligheidsmaatregelen;
 2. het te koop aanbieden van AP-23 mijnen aan derden;
 3. het niet informeren van een inkoopbureau van de Amerikaanse marine over de technische staat van de mijn;
- B. 1. de door het ministerie van Defensie gegeven informatie over de toedracht van het ongeval in 1983,
 2. de door het ministerie van Defensie gegeven informatie over de toedracht van het ongeval in 1984;
- C. de afwikkeling van de beide ongevallen, met uitzondering van:
 - de informatieverstrekking aan de nabestaanden en de overlevenden van het ongeval in 1983, op welk punt de onderzochte gedraging deels behoorlijk en deels onbehoorlijk is,
 - de erkenning van het ongeval in 1984 als een dienstongeval, op welk punt de onderzochte gedraging behoorlijk is, en
 - de kwaliteit van de psycho-sociale begeleiding van de overlevenden en de nabestaanden van het ongeval van 1983, op welk punt geen oordeel kan worden gegeven.

Bij brief van 7 mei 1999 heeft de Staatssecretaris van Defensie zijn reactie op dit rapport aan de Voorzitter van de Vaste Commissie voor Defensie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal doen toekomen. In deze brief geeft de Staatssecretaris ondermeer aan dat hij het rapport als uitgangspunt neemt bij zijn verdere handelen jegens de overlevenden en nabestaanden. Daarbij wordt erop gewezen dat in de jaren na de beide ongevallen een proces in gang is gezet met name gericht op de verbetering van de veiligheid van de munitieverwerking en van de munitieherkenbaarheid. Ten aanzien de kritiek van de Nationale ombudsman met betrekking tot de informatieverstrekking over de toedracht van de ongevallen wordt opgemerkt dat deze kritiek de eerder door Defensie opgedane ervaring bevestigt dat een onderzoek naar de oorzaak van een ongeval breed moet worden opgezet. In de informatie aan betrokkenen en de Tweede Kamer moet er voor worden gewaakt dat het oordeel over de oorzaak en omstandigheden te absoluut wordt geformuleerd als dit niet met zekerheid kan worden gesteld. Defensie is aansprakelijk voor beide ongevallen: er zijn door Defensie vóór en bij de afwikkeling van de ongevallen fouten gemaakt. Overlevenden en nabestaanden zullen door Defensie worden benaderd om te bespreken op welke wijze Defensie hen hulp en bijstand kan verlenen.

Een ander in de eerste helft van 1999 uitgebracht rapport had betrekking op een klacht waarbij betrokkene stelde dat ambtenaren van de Koninklijke marechaussee bij het Bureau Nooddocumenten op Schiphol zijn vliegticket aan een andere passagier hadden meegegeven waardoor hij zijn vlucht miste. In dit rapport werd het oordeel uitgesproken dat de klacht gedeeltelijk ongegrond is en dat gedeeltelijk geen oordeel kan worden gegeven.

Het derde rapport dat in de eerste helft van 1999 werd uitgebracht had betrekking op een klacht inzake een aanbod tot aankoop van een woning. In zijn rapport oordeelt de Nationale ombudsman dat de klacht gegrond is. Het ministerie had bij het doen van een bod uit moeten gaan van de getaxeerde waarde in geïsoleerde staat en had daarbij de 10%-afschrijfregeling, zoals die is neergelegd in artikel 14 van de Regeling geluidwerende voorzieningen dienen toe te passen. De Nationale ombudsman heeft de aanbeveling gedaan om betrokkene een nieuw bod te doen aan de hand van een berekening welke door de Minister in een nadere reactie was opgenomen en waarbij werd uitgegaan van de getaxeerde waarde in geïsoleerde staat met toepassing van de 10%-afschrijfregeling. Aan betrokkene is conform de aanbeveling een nieuw aanbod gedaan.

BIJLAGE 6

OVERZICHT SUBSIDIES EN BIJDRAGEN

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring	
		1999 2000								
		4								
Comité International de Médecine et de Pharmacie Militaires (Naam gewijzigd als volgt: International Committee of Military Medicine (ICMIM)) Juridisch kader: Geen	01.21	4	4	Het comité stelt zich ten doel, in de geest van de Geneefse Conventies, de permanente professionele samenwerking te behouden en te versterken tussen degenen die zich wijden aan het wereldwijd verlichten van het leed en de verbetering van het lot van militaire gewonden en zieken in vredes- en oorlogstijd.	Militair defensie- personeel	ja	1998	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, blz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	nee
Koninklijke Vereniging ter beoefening van de Krijgsweten- schap t.b.v. de buitengewone leerstool Militair Recht aan de Universiteit van Amsterdam en het tijdschrift de «Militaire Spectator» Juridisch kader: Geen	01.21	549	549	De leerstoel heeft als doelstel- ling het bevorderen van de kennis van het militair recht en de juridische aspecten der krijgswetenschap, alsmede het verbreiden en doen uitvoeren van die kennis. Dit gebeurt o.a. door middel van de Militaire Spectator.		ja	1998	P/98008758, d.d. 9 dec. 1998	nee	ja
Stichting Veteranen Platform Juridisch kader: Geen	01.21	270	300	De Stichting Veteranen Platform heeft ten doel de belangenbehartiging van de bij de stichting aangesloten veteranenorganisaties alsmede de coördinatie van het overleg met het ministerie van Defensie.	Veteranen	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	ja
Bond Nederlandse Militaire oorlogsslachtoffers Juridisch kader: Geen	01.21	87	0	Het betreft een doelsubsidie t.b.v. een onderzoeksproject in het kader van de nazorg.	Veteranen/ oorlogs- slachtof- fers	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	ja, 1999	ja

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring	
		1999 2000								
Defensie Vrouwennetwerk	01.21	10	10	De vereniging heeft ten doel: a. het inspireren, stimuleren, informer en motiveren van vrouwen die in dienst zijn van het ministerie van Defensie; b. het versterken van de positie van vrouwen bij Defensie en het stimuleren van de doorstroming van vrouwen naar hogere posities binnen Defensie.	Vrouwen in dienst van Defensie	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	nee
Juridisch kader: Geen										
Atlantic Exchange Program	01.21	15	15	Deze organisatie heeft ten doel het organiseren van uitwisselingsprogramma's voor defensiepersoneel enerzijds en Amerikaanse counterpart anderzijds.	Defensie- personeel	ja	1997	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, blz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen										
Stichting Dienstverlening Veteranen	01.21	10 556	10 922	De stichting heeft ten doel de uitvoering van het veteranen- beleid namens de minister van Defensie.	Veteranen	ja	eerste evaluatie in 1999	Subsidie dateert uit 1996.	nee	ja
Juridisch kader: Geen										
Bijdrage aan ministerie van Buitenlandse Zaken (V) t.b.v. Stichting Nederlands Instituut voor Internationale betrekkingen Clingendael	01.21	1 758	1 758	De doelstelling van het instituut «Clingendael» is bij te dragen aan de verdieping en verbreding van de kennis omtrent en de meningsvor- ming over internationale vraagstukken en het buiten- lands en veiligheidsbeleid van Nederland. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan de Verenigde Naties en andere internationale organisaties.		ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	ja
Juridisch kader: Wet stichting instituut Clingendael Staatsblad 752/1982										

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999 2000							
Stichting Maatschappijen Krijgsmacht	01.21	515	515	De stichting stelt zich ten doel de kennis van en inzicht in de relatie tussen de maatschappij en de krijgsmacht als deel daarvan te vergroten en daardoor bij te dragen aan het vinden van mogelijke oplossingen voor problemen in die relatie.	ja	1998	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, blz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen									
Nederlandse Reservisten Federatie Krijgsmacht	01.21	100	100	De federatie heeft ten doel de belangenbehartiging van reservisten in het overleg met de Minister over zaken die hen regarderen. Voorts draagt de federatie jaarlijks zorg voor de officiële Nederlandse vertegenwoordiging naar o.a. de conferenties van de Association Européenne des Sous Officiers de Réserve (AESOR) respectievelijk de Confédération Interalliée des Officiers de Réserve (CIOR) en Confédération Interalliée des Officiers Médicaux Réserve (CIOMR).	ja	eerste evaluatie in 2001	Subsidie dateert uit 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen									

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999 2000							
Bijdrage aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VII) in de doelsubsidies HDO/TNO. De bijdrage in de doelsubsidie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek ten behoeve van de Hoofdgroep Defensie Onderzoek (TNO/DO) berust op het Besluit van 24 april 1986 ter uitvoering van de artikelen 1, 15, 17, 18, 21, 37 en 45, tweede lid, van de TNO-wet (1986, Stb. 214).	01.21	102 259 101 682	Het merendeel van het defensie-onderzoek (DO) binnen TNO wordt uitgevoerd door de drie instituten van TNO Defensie-Onderzoek, te weten het Fysisch en Elektronisch Laboratorium (FEL) te Den Haag, het Prins Maurits Laboratorium (PML) te Rijswijk en TNO Technische Menskunde (TM) te Soesterberg.		ja	1993	De onderzoeksprojecten die invulling geven aan de doelsubsidie worden jaarlijks bezien op doelmatigheid en doeltreffendheid. Hierover wordt in de evaluatiebijlage niet gerapporteerd.	nee	ja
Juridisch kader:TNO-wet Staatsblad 7621985			Het FEL verricht onderzoek op het gebied van: operationele research en bedrijfsvoering, command & control en simulatie, telecommunicatie en defensie-elektronica en waarnemingsystemen.						
			Het PML verricht onderzoek op het gebied van: toxische stoffen (o.a. (fysieke) bescherming tegen chemische en bacteriologische strijdmiddelen), munitie-technologie en explosieveiligheid, wapens en wapenplatformen.						
			Het TM verricht onderzoek op het gebied van: waarneming, informatieverwerking, vaardigheden, werkomgeving, training en opleiding en groepsfunctieneren.						

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999 2000							
			Minder dan 10% van het totale defensie-onderzoek bij TNO wordt uitgevoerd door andere TNO-instituten, zoals:						
			- TNO-Preventie en Gezondheid (PG)						
			- TNO-Bouw / Centrum voor Mechanische Constructies						
			- TNO-Industrie						
Bijdrage aan het ministerie van Buitenlandse Zaken (V) t.b.v. Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging	01.21	4 751	4 124	Het Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging (NBV) heeft als doel het Nederlandse verbindingsbeveiligingsbeleid voor de rijksoverheid vast te stellen en uit te voeren.	ja	1995	Kamerstukken II 24 400 X nr. 3, blz. 29 en 30, d.d. 19 sept. 1995	nee	ja
Juridisch kader: Geen				Rijksoverheid					
Bijdrage aan het ministerie van Buitenlandse Zaken (V) t.b.v. het Internationaal Comité van het Rode Kruis	01.21	70	70	Het betreft hier het defensie-aandeel van de jaarlijkse Nederlandse contributie ten behoeve van de internationale juridische en humanitaire taken van het Internationale Rode Kruis.	ja	1998	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, blz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	nee
Juridisch kader: Geen Besluit Rode Kruis 1988 en besluit bijdrage Rode Kruis Staatsblad 6801988 Staatscrt. 1989 141									
Bijdrage aan ministerie van Buitenlandse Zaken (V) t.b.v. Stichting Atlantische Commissie	01.21	298	298	Het betreft het defensie-aandeel in een bijdrage aan de Stichting Atlantische Commissie. De stichting heeft als doel activiteiten te ontwikkelen met betrekking tot vredes- en veiligheidsvraagstukken in Atlantisch verband.	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	ja
Juridisch kader: Geen									

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999 2000							
Bijdrage aan het ministerie van Verkeer & Waterstaat (XII) t.b.v. Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Laboratorium	01.21	1 000	Ten behoeve van onderzoek op het gebied van lucht- en ruimtevaart is het Nationaal Luchten Ruimtevaart-laboratorium (NLR) van groot belang voor Defensie. De krijgsmacht beschikt over vliegtuigen, helikopters en geleide wapens die optimaal moeten functioneren. Defensie is in het NLR-bestuur vertegenwoordigd om het onderzoeksbeleid bij het NLR zo veel mogelijk op de defensie behoeften af te stemmen.		ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, biz. 19, d.d. 16 sept 1997	nee	ja
Juridisch kader: Geen									
Bijdrage aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) t.b.v. Informatie- en Coördinatie-organen Dienstverlening Oorlogsgetroffenen (ICODO)	01.21	300	150	Het betreft het defensie-aandeel in een bijdrage aan het ICODO ten behoeve van de immateriële hulpverlening oorlogsgetroffenen.	ja	1997	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, biz. 25 en 26, d.d. 15 sept 1998	ja, 2000	ja
Juridisch kader: via VWS Handelingen TK boa 16005, d.d. 16 januari 1980									
Stichting Homoseksualiteit en Krijgsmacht	01.21	55	55	Het doel van de stichting is het scheppen dan wel bevorderen van een zodanig leefklimaat binnen de krijgsmacht en de Centrale organisatie, dat homoseksuele leden van deze organisatie de optimale vrijheid hebben c.q. verkrijgen hun leven in te richten volgens eigen inzichten en voorkeur. Zulks in het belang van zowel het homoseksuele individu als van de defensie-organisatie.	ja	1998	P/98006620, d.d. 11 sept. 1998	nee	nee
Juridisch kader: Geen									

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999 2000							
Stichting koepelorganisatie militaire tehuizen (KOMT)	01.21	1 947	Het doel van de stichting is: – het behartigen van de belangen van de aangesloten algemene militaire tehuizen in het overleg met het ministerie van Defensie; – het toedelen van de beschikbaar gestelde subsidiegelden aan de onderscheiden thuis- exploiterende organisaties; – het bepalen welke van de thuisorganisaties de tehuizen op de onderschei- den locaties exploiteert.	Militair defensie- personeel	ja	1998	P/98007775, d.d. 2 nov. 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen									
Stichting Protestants Interkerke- lijk Thuisfront	01.21	50	De stichting heeft ten doel een bijdrage te leveren aan de betrokkenheid van de Nederlandse samenleving bij de krijgsmacht en haar personeel.	Militair defensie- personeel	ja	eerste evaluatie in 2001	Subsidie dateert uit 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen									
Stichting Nationaal Katholiek Thuisfront	01.21	25	De stichting heeft ten doel een bijdrage te leveren aan de betrokkenheid van de Nederlandse samenleving bij de krijgsmacht en haar personeel.	Militair defensie- personeel	ja	eerste evaluatie in 2001	Subsidie dateert uit 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen									
Bijdrage aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Weten- schappen (VI) t.b.v. de Stichting bijzondere scholen voor onderwijs op algemene grondslag	01.21	8 200	De doelstelling van de stichting is: – het beheer en bestuur van scholen voor het onderwijs in het buitenland aan de kinderen van defensie- personeel; – het verzorgen van onderwijs op algemene grondslag.	Kinderen van het personeel dat in het buitenland is geplaatst	ja	1999	P/99004497, d.d. 8 jul. 1999	nee	ja
Juridisch kader: Geen									

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)		Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999	2000							
Koninklijke marine jachtclub Juridisch kader: Geen	03.21	117	117	De doelstelling is vierledig. Centraal staat de personeels- zorg en het bevorderen van de nautisch vormende invloed op het personeel, alsmede de bevordering van de betrokken- heid van het personeel bij het water. Daarnaast wordt de representatie en assistentie bij de door de Koninklijke marine te verzorgen evenementen behartigd.	Marine- personeel	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	ja
Marine watersportvereniging Juridisch kader: Geen	03.21	71	71	De doelstelling is vierledig. Centraal staat de personeels- zorg en het bevorderen van de nautisch vormende invloed op het personeel, alsmede de bevordering van de betrokken- heid van het personeel bij het water. Daarnaast wordt de representatie en assistentie bij de door de Koninklijke marine te verzorgen evenementen behartigd.	Marine- personeel	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	nee
Marine Sanatoriumfonds Juridisch kader: Geen	03.21	5	5	Het Marine Sanatoriumfonds draagt zorg voor het verlenen van gezinsverzorging. De reguliere landelijke organen op dit terrein verlenen slechts daghulp, terwijl voor het varend personeel van de Koninklijke marine tevens nacht- en weekendhulp geboden is.	Marine- personeel en gezinsle- den	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, blz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	nee

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)		Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999	2000							
Bijdrage aan ministerie van Economische Zaken t.b.v. het Nederlands Instituut voor Maritieme Ontwikkeling	03.21	200	150	Coördinatie en identificatie van research-, ontwikkelings- en innovatiebehoeften van de maritieme bedrijfstak en vertaling daarvan in projecten. De marine maakt gebruik van de resultaten van het onder- zoek.	De maritieme bedrijfstak- ken in Nederland	ja	1997	Kamerstukken II 25 600 X nr. 3, biz. 19, d.d. 16 sept. 1997	nee	nee
Juridisch kader: Geen										
Zeekadetkorps Nederland	03.21	50	50	De organisatie heeft tot doel jongeren kennis bij te brengen van de zeevaart en het belang dat Nederland daarbij heeft.	Jongeren van 11 t/m 18 jaar	ja	1997	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, biz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	nee
Juridisch kader: Geen										
Koninklijke Vereniging Marine-officieren (KVMO)	03.21	75	75	De subsidie is bestemd voor het tot stand komen van het Marineblad. De voornaamste doelstelling van het blad is het verdiepen van inzicht in maritieme onderwerpen, zowel voor leden van de KVMO als voor derden.	Leden KVMO en derden	ja	1997	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, biz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	nee
Juridisch kader: Geen										
Stichting Militaire Tehuizen Overzee	03.21	15	15	De stichting heeft tot doel het sociale en culturele leven van de militairen en hun gezinsle- den in het Caribisch gebied te verrijken.	Militair defensie- personeel en hun gezinsle- den	ja	1997	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, biz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen										

Naam subsidieregeling	Art.nr	Begrotings- bedrag (x f 1000)	Doelstelling	Doelgroep	Ex ante evaluatie ja/nee	Datum, aard laatste ex post evaluatie	Naam en datum evaluatie- document	Horizon- bepaling ja/nee	Naleving voorwaarden onder reikwijdte accountants- verklaring
		1999 2000							
Stichting Jeugdwerk Duitsland	04.21	250	250	250	ja	1998	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, biz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen			De stichting richt zich op de uitvoering van jeugd- en jongerenwerk ten behoeve van in Duitsland woonachtige Nederlandse kinderen. De stichting wil een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jongeren tot actieve en bewuste leden van de samenleving door middel van educatieve en (re)creatieve activiteiten. De volwassenen in de Nederlandse woongemeenschappen zijn hier nauw bij betrokken.	In Duitsland woonachtige kinderen van Nederlands militair defensiepersoneel					
Stichting Het Koninklijk Nederlands Leger- en Wapenmuseum «Generaal Hofer»	04.21	1 583	1 583	1 583	ja	1998	Kamerstukken II 26 200 X nr. 3, biz. 25 en 26, d.d. 15 sept. 1998	nee	ja
Juridisch kader: Geen			Het doel van de stichting is: – het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van voorwerpen van krijgs- geschiedkundige aard, in hoofdzaak met betrekking tot de landstrijdkrachten van Nederland en het voormalig Nederlands-Indië; – het waken van belangstelling voor en het verzamelen en verstrekken van informatie over het terrein waarop de stichting werkzaam is.	Nederlandsse bevolking					
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVVL)	05.20	465	465	465	nee			ja, ultimo 2000	ja
Juridisch kader: Geen			De stichting heeft tot doel het bevorderen van de (recreatieve) luchtvaart, onder andere door het geven van (jeugd-) luchtvaartopleidingen.	Jongeren t/m een leeftijd van 20 jaar					
Totaal		135 650	134 555						

De bedrijfsvoering bij Defensie gaat uit van decentralisatie, integrale verantwoordelijkheid van bevelhebbers en het sturen op hoofdlijnen. Deze bedrijfsvoeringsfilosofie is vastgelegd in het Beleid Bedrijfsvoering Defensie 2000. Hierin is de toetsende rol van de auditfunctie vastgelegd als onderdeel van de toezichtfunctie op de decentrale bedrijfsvoering bij Defensie en wordt invulling gegeven aan de verplichting vanuit de Comptabiliteitswet om te rapporteren over periodieke onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beheer van de organisatie en van het beleid dat aan de defensiebegroting ten grondslag ligt. Uitgangspunten hierbij zijn dat de auditfunctie een instrument is voor het lijnmanagement en dat in principe alle processen periodiek worden geaudit en beleid zowel vooraf als achteraf door de beleidsmakers wordt geëvalueerd. De Directeur-Generaal Economie en Financiën is binnen de defensie-organisatie verantwoordelijk voor het bevorderen en coördineren van audits. Het Auditplan Defensie, waarin de afgeronde, lopende en voorgenomen onderzoeken staan vermeld wordt vastgesteld door het Audit Committee.

In deze evaluatiebijlage zijn de afgeronde, lopende en voorgenomen onderzoeken opgenomen. Voor wat betreft de afgeronde onderzoeken betreft het hier die onderzoeken waarover nog niet in een begroting of begrotingsverantwoording is gerapporteerd.

De kosten/uitgaven van de individuele onderzoeken worden vanaf januari 1999 separaat bijgehouden en kunnen derhalve met ingang van de begroting 2001 worden vermeld.

De M&O aspecten zijn geen standaard onderdeel van iedere audit. Onderzoeken naar misbruik en oneigenlijk gebruik zijn in het onderstaande overzicht opgebracht als separate audits.

In 1997/1998 zijn alle bij Defensie bestaande vergunningen aan een evaluatie onderworpen. Voor het jaar 2000 is geen evaluatie voorzien.

Afgeronde onderzoeken

Beleidsterrein Defensiebreed

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
1	Beleidsvaluatie ex post	Materieelbeheer Defensie	Het inventariseren van knelpunten die zich met betrekking tot de aanwijzing materieelbeheer in de periode 1996-1997 hebben voorgedaan en het geven van aanbevelingen tot bijstelling van de aanwijzing, alsmede het aanpassen van de aanwijzing.	De aanwijzing Materieelbeheer voldeed onvoldoende voor de defensie-organisatie, daar grote delen van het materieel buiten de aanwijzing vielen. De evaluatie heeft geresulteerd in een grondige herziening van de bestaande aanwijzing. In de herziene aanwijzing neemt het risico-analyse instrument een centrale plaats in.

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
2	Beleidsvaluatie ex ante	Militaire pensioenen	<p>a. Het verder stroomlijnen en vereenvoudigen van de pensioenregelgeving.</p> <p>b. Het totstandbrengen van een verzekerden-administratie.</p>	<p>Voorstellen tot vereenvoudiging en stroomlijning van de pensioenwetgeving zijn ontwikkeld en als wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend in de vorm van een Kaderwet Militaire Pensioenen voor de reguliere militaire ouderdoms- en nabestaandenpensioenen en een tweetal Algemene Maatregelen van Bestuur voor de aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en overlijden als gevolg van het uitoefenen van de militaire dienst. Uitgangspunt vormt het opnemen van de reguliere militaire ouderdoms- en nabestaandenpensioenen in het ABP-pensioenreglement. Conform een ultimo 1998 met ABP-gesloten overeenkomst is bij aanvaarding van deze wetsvoorstellen door het Parlement eveneens overdracht van de uitvoering aan het ABP voorzien en zal de verzekerdenadministratie van het ABP geschikt gemaakt worden voor de militaire pensioenen. Voorts zal voor nieuw op te bouwen diensttijd een stelsel van kapitaaldekking tot stand worden gebracht.</p>
3	Beleidsvaluatie ex ante	Flexibilisering personeelsstructuur	<p>Het onderzoeken van de haalbaarheid van invoering van een nieuwe personeelsstructuur binnen Defensie. Het onderzoek loopt synchroon aan het opstellen van de nieuwe Defensienota; de resultaten zullen daarin plaats krijgen.</p>	<p>Dit onderzoek heeft onderdeel uitgemaakt van de voorbereiding van de Hoofddlijnennotitie en de nog uit te brengen Defensienota.</p>
4	Beleidsvaluatie ex post	Beleid inzake homoseksualiteit in de krijgsmacht	<p>a. Het vaststellen hoe de emancipatie en integratie van homoseksueel militair personeel zich sinds 1992 hebben ontwikkeld.</p> <p>b. Het vaststellen hoe de huidige situatie is t.a.v. de emancipatie en integratie van homoseksueel burgerpersoneel.</p> <p>c. Het beoordelen van het gevoerde beleid t.a.v. emancipatie en integratie van deze categorieën defensiepersoneel.</p>	<p>De resultaten van dit onderzoek zijn 1 juni 1999 aan de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten Generaal aangeboden. Op grond van de onderzoeksresultaten en de beleidsaanbevelingen wordt gezien welke aspecten van het vigerende beleid aanpassing behoeven. Over de uitkomsten daarvan worden de Kamers te zijner tijd geïnformeerd.</p>
5	Procesgericht onderzoek	Wachtgeld BBT'ers	<p>Onderzoek naar:</p> <p>a. De samenhang tussen de activiteiten verricht door de krijgsmachtdelen en USZO ter voorkoming van wachtgeldlasten en de ontwikkeling van deze lasten door bepaling van de integrale kosten voortvloeiend uit het eigen risicodragerschap.</p> <p>b. De bepaling van de correlatie tussen wachtgelduitgaven en kosten van faciliteiten.</p> <p>c. Het bezien op welke wijze de kosten van faciliteiten in eigen beheer kunnen worden gebenchmarkt.</p>	<p>De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat adequate registratie van de effectiviteit van de thans door de krijgsmachtdelen verrichte inspanningen op het gebied van scholing en bemiddeling ontbreekt. In de aanbevelingen is derhalve opgenomen om tot een adequate registratie te komen op basis van een daartoe ingericht format. Op basis van vorenstaande conclusie kon een eenduidig verband tussen de door krijgsmachtdelen verrichte inspanningen en de instroom in het wachtgeld vooralsnog niet worden gelegd. Een tweede aanbeveling is na implementatie van de registratiesystemen een vervolgonderzoek in te richten naar de correlatie tussen de door krijgsmachtdelen verrichte inspanningen en de instroom in het wachtgeld.</p>

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
6	Bedrijfsvoeringsaudit	Ziektekosten-verzekeringstelsel Defensie	Het verbeteren van de declaratiesystematiek tussen geneeskundige diensten binnen Defensie, de Stichting Ziektekosten Verzekering Krijgsmacht (SZVK) en Univé.	In het kader van het onderzoek is een aantal aanbevelingen gedaan teneinde te komen tot een betere beheersing van de bedrijfsprocessen in de eerste en tweede lijns zorg en het volledig, tijdig en juist declareren van de kosten aan de zorg-verzekeraars. Voorts zal een nader onderzoek worden uitgevoerd naar een zo juist mogelijke vaststelling van de schade als gevolg van vliegen, varen, inzet en oefenen. Acties worden ondernomen om te komen tot een zo uniform mogelijke werkwijze van de krijgsmachtdelen bij het declaratieproces, alsmede in de geautomatiseerde ondersteuning. De administratieve organisatie van de bedrijfs- en financiële processen wordt geactualiseerd.

Beleidssterrein Algemeen

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
1	Bedrijfsvoeringsaudit	Taakstelling en structuur Militaire Inlichtingendienst (MID)	Het bepalen van de gewenste structuur en taakstelling van de MID	Doorlichtingsrapport, incl. aanbevelingen voor verbetering van de MID-organisatie is afgesloten en geaccordeerd. De implementatie wordt dit najaar ter hand genomen.

Subsidies en bijdragen

Nr.	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
1	Koninklijke Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap t.b.v. de buitengewone leerstoel Militair Recht aan de Universiteit van Amsterdam en het tijdschrift de Militaire Spectator	Evaluatie gericht op doelgerichtheid, doelmatigheid en actualiteit van deze subsidie.	Over de resultaten van de evaluatie van deze subsidie is gerapporteerd bij uitgavenartikel 01.21 van de artikelsgewijze toelichting.
2	Stichting Homoseksualiteit en Krijgsmacht	Evaluatie gericht op doelgerichtheid, doelmatigheid en actualiteit van deze subsidie.	Over de resultaten van de evaluatie van deze subsidie is gerapporteerd bij uitgavenartikel 01.21 van de artikelsgewijze toelichting.
3	Stichting Koepelorganisatie Militaire Tehuizen (KOMT)	Evaluatie gericht op doelgerichtheid, doelmatigheid en actualiteit van deze subsidie.	Over de resultaten van de evaluatie van deze subsidie is gerapporteerd bij uitgavenartikel 01.21 van de artikelsgewijze toelichting.
4	Stichting bijzondere scholen voor onderwijs op algemene grondslag	Evaluatie gericht op doelgerichtheid, doelmatigheid en actualiteit van deze subsidie.	Over de resultaten van de evaluatie van deze subsidie is gerapporteerd bij uitgavenartikel 01.21 van de artikelsgewijze toelichting.

Beleidssterrein Koninklijke marine

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
1	Procesgericht onderzoek	Organisatie en personele (O&P) bevoegdheden	Het vormen van een oordeel over de effecten van de decentralisatie van O&P bevoegdheden.	Het mandaatbesluit voldoet en kan ongewijzigd gehandhaafd worden voor Rijkswerf en SEWACO-bedrijf.
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Gereedstellen Groep Escorte Eenheden (GES)	Het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit van de bedrijfsvoering van het GES en aangrijpingspunten voor verbetering.	De beheersing van het proces «gereedstellen van GES-eenheden» voldoet, maar kan worden verbeterd door een organisatorische aanpassing van de GES-ondersteuning.

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
3	Bedrijfsvoeringsaudit	Vraagregulatie Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie (DVVO)	Verbeteren van de doelmatigheid waarmee wordt voorzien in transport voor Defensie in het algemeen en de Koninklijke Marine in het bijzonder.	Doelmatigheid van het proces «afname van transport» kan worden verbeterd door het introduceren van financiële prikkels bij resultaatverantwoordelijke eenheden en opname van het proces in de reguliere planning- en controlocyclus.

Beleidsterrein Koninklijke landmacht

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
1	Bedrijfsvoeringsaudit	Nulmeting Resultaat Verantwoordelijke Eenheden (RVE)	Het vaststellen of een resultaatverantwoordelijke eenheid voldoet aan de gestelde criteria om van start te gaan als RVE.	Alle daarvoor in aanmerking gekomen eenheden zijn beoordeeld en voldeden aan de gestelde criteria. De RVE-status is verleend.
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Bedrijfsvoeringsaudit ressortstaven	Onderzoek naar de kwaliteit van de beheersing van de bedrijfsprocessen en het doen van aanbevelingen ter verbetering.	Het onderzoek is vervallen na herverdeling van de auditcapaciteit.
3	Bedrijfsvoeringsaudit	Opleiding en training	<p>a. Het toetsen van de knelpunten die verwoord zijn in de studie Raamwerkbeleid Opleiding en Training.</p> <p>b. Het inventariseren of er maatregelen zijn genomen om deze knelpunten op te lossen.</p> <p>c. Het analyseren van de knelpunten op achterliggende oorzaken.</p>	Knelpunten in een twaalfal aandachtsgebieden zijn gezien en voorzien in aanbevelingen ter verbetering. Over deze aanbevelingen dient nog nadere besluitvorming plaats te vinden in het afstemmingsberaad Opleiding en Training. Actieprogramma's zullen worden opgestart om uitvoering te geven aan de aanbevelingen.
4	Bedrijfsvoeringsaudit	Woondiensten	Het onderzoeken van de kwaliteit van de beheersing van het proces «Woon-diensten Duitsland».	Uit het onderzoek is geconcludeerd dat het proces «Woondiensten Duitsland» onvoldoende wordt beheerst en in algemene zin nog niet zodanig is ingericht dat de hieruit gegenereerde informatie voldoende basis biedt voor sturing en verantwoording. Om dit te verbeteren is een aantal aanbevelingen gedaan waarover nog nadere besluitvorming zal plaatsvinden.
5	Financial audit	Onderzoek regelingen naar misbruik & oneigenlijk gebruik	Het vaststellen of de instrumenten effectief zijn die in het kader van het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van financiële regelingen binnen het beleidsterrein worden ingezet.	Een tiental regelingen is onderzocht; bij een viertal regelingen is de resterende onzekerheid krijgsmachtdeelloverschrijdend; bij vijf regelingen is geen sprake van zicht op resterende onzekerheid van materieel belang; bij een regeling is sprake van resterende onzekerheid (TRIS-regeling).

Beleidsterrein Koninklijke luchtmacht

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
1	Bedrijfsvoeringsaudit	Onderhoud PC-7	Audit naar het onderhoudsproces van de PC-7.	Het proces is getoetst op kwaliteit, doorlooptijd en doelmatigheid. Het onderhoudsproces verloopt voor wat betreft doorlooptijd beheerst. Op het gebied van kwaliteit en doelmatigheid zijn de nodige aanbevelingen ter verbetering gedaan.

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
2	Bedrijfsvoeringsaudit	PAC 3	Het geven van een oordeel over de kwaliteit van de beheersing van het project PAC 3 waarbij extra aandacht wordt besteed aan de internationale samenwerking en de procedure met betrekking tot de verwerving via de Amerikaanse overheid (FMS).	Over de resultaten van deze bedrijfsvoeringsaudit is gerapporteerd bij uitgavenartikel 05.22, artikel-onderdeel Bewapeningsmaterieel.

Beleidsterrein Defensie Interservice Commando

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Onderzoeksresultaten/toepassingen
1	Beleidsvaluatie ex post	Doelmatigheid Dico	Het verkrijgen van informatie in hoeverre het Dico de bij de instelling van het beleidsterrein ten doel gestelde doelmatigheidswinst kunnen realiseren. Voor het Dico als geheel zijn bij de oprichting geen doelmatigheidsdoelstellingen geformuleerd.	Voor de meeste diensten en bedrijven is dat wel het geval. Om de realisatie van de doelmatigheidsdoelstellingen te kunnen bepalen, zijn de afzonderlijke diensten gezien. Per eenheid is de realisatie van de doelmatigheidsdoelstellingen weergegeven. Algemene conclusie van het onderzoek is dat aandacht voor de doelmatigheidsdoelstellingen geboden blijft.
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Bedrijfsvoeringsaudit Dico	<p>a. Het onderzoeken of Dico de bij de instelling van het beleidsterrein ten doel gestelde doelmatigheidswinst heeft kunnen realiseren.</p> <p>b. Het uitvoeren van een onderzoek naar de beheersing en de besturing van de Dico-diensten.</p>	Het onderzoek bestaat uit twee delen. Het eerste deel is onderdeel geweest van het onderzoek naar de doelmatigheid Dico. Het tweede deel is thans onderdeel van het onderzoek naar de besturing en beheersing Dico-diensten.

Programma onderzoeken 2000

Beleidsterrein Defensiebreed

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
1	Beleidsvaluatie ex post	Beleid inzake nazorg in de krijgsmacht	a. Het vaststellen hoe het nazorgbeleid zich heeft ontwikkeld. b. Het vaststellen hoe de huidige situatie is t.a.v. de nazorg. c. Het beoordelen van het actuele nazorgbeleid.	1999
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Verbetering Procesgang Subsidies	Het ontwikkelen van een doelmatige en rechtmatige procesgang t.a.v. het aanvragen, verstrekken en beheren van subsidies	1999
3	Beleidsvaluatie ex post	Niet-beschikbaarheid	Het verkrijgen van inzicht in de mate van doelbereiking van de overeengekomen doelstellingen per krijgsmachtdeel.	1999
4	Beleidsvaluatie ex post	Beleid inzake werving van Beroeps Bepaalde Tijd (BBT) militairen	a. Het vaststellen van de wijze waarop het (initieel) beleid inzake de werving van BBT militairen is uitgevoerd (doelmatigheid). b. Het bepalen van de mate van effectiviteit van de doelstellingen van het wervingsbeleid (doeltreffendheid). c. Het beoordelen van het beleid t.a.v. de werving van BBT militairen.	2000
5	Bedrijfsvoeringsaudit	Werving en Selectie	Het geven van een oordeel aangaande de beheersing van het proces «werving en selectie». De knelpunten zullen in beeld gebracht worden, waarbij met name aandacht besteed wordt aan de samenhang en overgang tussen de verschillende deelprocessen. NB. Dit onderzoek wordt verschoven indien de ARK een onderzoek naar dit onderwerp instelt.	2000
6	Beleidsvaluatie ex post	Uitvoering, toetsing en evaluatie van CVH-operaties	Het onderzoeken van de opzet en de werking van de betreffende aanwijzing van Chef Defensiestaf op centraal en decentraal niveau.	2000
7	Beleidsvaluatie ex post	Gedecentraliseerd verwervingsbeleid	Het vaststellen van de mate van doeltreffendheid en doelmatigheid van dit beleid en het geven van aanbevelingen ter verbetering van die doelmatigheid en doeltreffendheid.	2000
8	Bedrijfsvoeringsaudit	Begrotingsrealisatie	Het verkrijgen van inzicht in de beheersing van het proces, het geven van een oordeel aangaande die procesbeheersing, alsmede het in beeld brengen van de knelpunten in het proces. Indien nodig worden aanbevelingen gegeven ter verbetering van de procesbeheersing.	2000
9	Bedrijfsvoeringsaudit	Invoering EURO	Onderzoek naar de beheersing van het centraal gecoördineerde project «Invoering van de EURO binnen Defensie» en de decentrale uitvoering ervan.	2002
10	Bedrijfsvoeringsaudit	Orderproces Defensie Telematica Organisatie	Het hoofddoel van het onderzoek is te komen tot de inrichting van een zakelijke klant/leverancier-relatie die garant staat voor adequate dienstverlening en beheersing van de daaraan verbonden kosten.	2000
11	Beleidsvaluatie ex post	Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS)	Het doel van HGIS is het rijksbreed transparant maken van internationale uitgaven en het stellen van prioriteiten in uitgaven op basis van die transparantie. Het doel van de evaluatie is het in kaart brengen van de mogelijkheden die HGIS biedt voor Defensie, de beheersing van het communicatie- en besluitvormingsproces binnen Defensie op het gebied van HGIS en de mate waarin Defensie doelmatig en doeltreffend gebruik maakt van HGIS.	2000
12	Beleidsvaluatie ex post	BBD 2000	Het vaststellen van de doeltreffendheid van de implementatie van het Beleid Bedrijfsvoering Defensie 2000 (BBD 2000).	2000

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
13	Bedrijfsvoerings-audit	Materiële gereedheid	Het verkrijgen van inzicht in het proces en het geven van een oordeel over de kwaliteit van de beheersing van het proces. Daar waar nodig worden aanbevelingen gegeven ter verbetering van de beheersing van het proces.	2000
14	Beleidsvaluatie ex post	Invulling, realisatie en verantwoording opgelegde taakstellingen t.g.v. de Hoofdlijnennotitie	Het verkrijgen van inzicht in de relatie tussen de opgelegde taakstellingen en de invulling, realisatie en verantwoording daarvan. Hoe zijn invulling, realisatie en verantwoording voorzien en hoe is de daadwerkelijke uitvoering ervan.	2000
15	Beleidsvaluatie ex post	Materieelbeheer Defensie	Het inventariseren van knelpunten die zich met betrekking tot de aanwijzing materieelbeheer in de periode 1999–2000 hebben voorgedaan en het geven van aanbevelingen tot bijstelling van de aanwijzing, alsmede het aanpassen van de aanwijzing.	2001

Beleidssterrein Algemeen

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
1	Bedrijfsvoeringsaudit	Inhuur organisatie- en adviescapaciteit	Het verbeteren van de beheersing van het behoeftestellingsproces betreffende de inhuur van organisatie- en adviescapaciteit.	1999
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Technologie-ontwikkeling	Het verbeteren van de beheersing van technologie-ontwikkelingsprocessen.	1999
3	Bedrijfsvoeringsaudit	Contractvorming bij automatiseringsprojecten	Het bewerkstelligen van helderheid in het proces.	2000
4	Bedrijfsvoeringsaudit	Financieel beheer Militaire Inlichtingen Dienst (MID)	Het toetsen van de werking van het financieel beheersproces bij de MID.	2000
5	Bedrijfsvoeringsaudit	Contractvorming USZO	Transparantie in het proces en verbetering van de beheersing ervan.	2000

Subsidies en bijdragen

Nr.	Naam subsidie	Doelstelling subsidie	Realisatie (jaar)
1	Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging (NBV)	Het NBV heeft als doel het Nederlandse verbindingsbeveiligingsbeleid voor de rijksoverheid vast te stellen en uit te voeren. (Evaluatie is tot nader order uitgesteld)	1998
2	Stichting Dienstverlening Veteranen	De stichting heeft ten doel de uitvoering van het veteranenbeleid namens de Minister van Defensie.	1999
3	Defensie Vrouwenennetwerk	De vereniging heeft ten doel: a. Het inspireren, stimuleren, informeren en motiveren van vrouwen die in dienst zijn van het ministerie van Defensie. b. Het versterken van de positie van vrouwen bij Defensie en het stimuleren van de doorstroming van vrouwen naar hogere posities binnen Defensie.	2000
4	Stichting Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen Clingendael	De doelstelling van het instituut «Clingendael» is bij te dragen aan de verdieping en verbreding van de kennis omtrent en de meningsvorming over internationale vraagstukken en het buitenlands en veiligheidsbeleid van Nederland. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan de Verenigde Naties en andere internationale organisaties.	2000
5	Stichting Veteranen Platform	De Stichting Veteranen Platform heeft ten doel de belangenbehartiging van de bij de stichting aangesloten veteranenorganisaties alsmede de coördinatie van het overleg met het ministerie van Defensie.	2000

Nr.	Naam subsidie	Doelstelling subsidie	Realisatie (jaar)
6	Stichting Atlantische Commissie	Het betreft het defensie-aandeel in een bijdrage aan de Stichting Atlantische Commissie. De stichting heeft als doel activiteiten te ontwikkelen met betrekking tot vredes- en veiligheidsvraagstukken in Atlantisch verband.	2000
7	Nationaal Lucht en Ruimtevaart Laboratorium (NLR)	Ten behoeve van onderzoek op het gebied van lucht- en ruimtevaart is het NLR van groot belang voor Defensie. De krijgsmacht beschikt over vliegtuigen, helikopters en geleide wapens die optimaal moeten functioneren. Defensie is in het NLR-bestuur vertegenwoordigd om het onderzoeksbeleid bij het NLR zo veel mogelijk op de defensiebehoeften af te stemmen.	2000
8	Koninklijke Marine Jachtclub (KMJC)	De doelstelling is vierledig. Centraal staat de personeelszorg en het bevorderen van de nautisch vormende invloed op het personeel alsmede de bevordering van de betrokkenheid van het personeel bij het water. Daarnaast wordt de representatie en assistentie bij de door de Koninklijke marine te verzorgen evenementen behartigd.	2000
9	Marine Watersportvereniging (MWW)	De doelstelling is vierledig. Centraal staat de personeelszorg en het bevorderen van de nautisch vormende invloed op het personeel alsmede de bevordering van de betrokkenheid van het personeel bij het water. Daarnaast wordt de representatie en assistentie bij de door de Koninklijke marine te verzorgen evenementen behartigd.	2000
10	Marine Sanatorium Fonds (MSF)	Het Marine Sanatorium Fonds draagt zorg voor het verlenen van gezinsverzorging. De reguliere landelijke organen op dit terrein verlenen slechts daghulp terwijl voor het varend personeel van de Koninklijke marine tevens nacht en weekendhulp geboden is.	2000
11	Nederlands Instituut voor Maritieme ontwikkeling (NIM)	Coördinatie en identificatie van de research-, ontwikkelings- en innovatiebehoeften van de maritieme bedrijfstak en vertaling daarvan in projecten. De marine maakt gebruik van de resultaten van het onderzoek.	2000
12	Atlantic Exchange Program	Deze organisatie heeft ten doel het organiseren van uitwisselingsprogramma's voor defensiepersoneel enerzijds en Amerikaanse counterparts anderzijds.	2000
13	Zeekadetkorps	Het doel van de organisatie is jongeren kennis bij te brengen van de zeevaart en het belang dat Nederland daarbij heeft.	2000
14	Koninklijke Vereniging Marine Officieren (KVMO)	De subsidie is bestemd voor het tot stand komen van het Marineblad. De voornaamste doelstelling van het blad is het verdiepen van inzicht in maritieme onderwerpen, zowel voor leden van de KVMO als voor derden.	2000
15	Stichting Militaire Tehuizen Overzee (SMTO)	De stichting heeft tot doel het sociale en culturele leven van de militairen en hun gezinsleden in het Caribisch gebied te verrijken.	2000
16	Nederlandse Reservisten Federatie Krijgsmacht	De federatie heeft ten doel de belangenbehartiging van reservisten in het overleg met de Minister over zaken die hen regarderen. Voorts draagt de federatie jaarlijks zorg voor de officiële Nederlandse vertegenwoordiging naar de conferenties van de Association Européenne des Sous Officiers de Réserve (AESOR) respectievelijk de Confédération Interalliée des Officiers de Réserve (CIOR) en Confédération Interalliée des Officiers Médicaux Réserve (CIOMR).	2001
17	Stichting Nationaal Katholiek Thuisfront	De stichting heeft ten doel een bijdrage te leveren aan de betrokkenheid van de Nederlandse samenleving bij de krijgsmacht en haar personeel.	2001
18	Stichting Protestants Interkerkelijk Thuisfront	De stichting heeft ten doel een bijdrage te leveren aan de betrokkenheid van de Nederlandse samenleving bij de krijgsmacht en haar personeel.	2001
19	Comité International de Médecine et de Pharmacie Militaires.	Naam gewijzigd in: International Committee of Military Medicine (ICMM). Het comité stelt zich ten doel, in de geest van de Geneefse Conventies, de permanente professionele samenwerking te behouden en te versterken tussen degenen die zich wijden aan het wereldwijd verlichten van het leed en de verbetering van het lot van militaire gewonden en zieken in vredes- en oorlogstijd.	2001
20	Stichting Maatschappij en Krijgsmacht	De stichting stelt zich ten doel de kennis van en inzicht in de relatie tussen de maatschappij en de krijgsmacht als deel daarvan te vergroten en daardoor bij te dragen aan het vinden van mogelijke oplossingen voor problemen in die relatie.	2001

Nr.	Naam subsidie	Doelstelling subsidie	Realisatie (jaar)
21	Internationaal Comité van het Rode Kruis	Het betreft hier het defensie-aandeel van de jaarlijkse Nederlandse contributie ten behoeve van de internationale juridische en humanitaire taken van het Internationale Rode Kruis.	2001
22	Stichting Jeugdwerk Duitsland	De stichting richt zich op de uitvoering van jeugd- en jongerenwerk ten behoeve van in Duitsland woonachtige Nederlandse kinderen. De stichting wil een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jongeren tot actieve en bewuste leden van de samenleving door middel van educatieve en (re)creatieve activiteiten. De volwassenen in de Nederlandse woongemeenschappen zijn hier nauw bij betrokken.	2001
23	Stichting Het Koninklijk Nederlands Leger- en Wapenmuseum «Generaal Hoefer»	Het doel van de stichting is: – het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van voorwerpen van krijgsgeschiedkundige aard, in hoofdzaak met betrekking tot de landstrijdkrachten van Nederland en het voormalig Nederlands-Indië; – het wekken van belangstelling voor en het verzamelen en verstrekken van informatie over het terrein waarop de stichting werkzaam is.	2001
24	Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVVL)	De stichting heeft tot doel het bevorderen van de (recreatieve) luchtvaart, onder andere door het geven van (jeugd)luchtvaartopleidingen.	2000

Beleidssterrein Koninklijke marine

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
1	Procesgericht onderzoek	Herstructurering Besturing Scholen (HBS)	Door het inrichten van een Resultaat Verantwoordelijke Eenheid scholen, invulling geven aan een werkbare bestuurlijke organisatie voor de scholen van de Koninklijke marine (m.u.v. het Mariniers Opleidings Centrum en Koninklijk Instituut voor de Marine), binnen de kaders van de gekozen administratieve indeling.	1999
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Beheersbaarheid Aanvraag tot Herstel (ATH) circuit bij het Marinebedrijf.	Het vergroten van de beheersing van het ATH circuit bij het Marinebedrijf.	1999
3	Bedrijfsvoeringsaudit	Audio visuele capaciteit Koninklijke marine (AVDKM)	Het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de AVDKM. Het doen van aanbevelingen over de inrichting van de bedrijfsprocessen en de beheerskaders en maatregelen die daarop van toepassing zijn.	1999
4	Beleidsvaluatie ex post	Beheer ICT-middelen in de Koninklijke marine.	Het definiëren van een heldere structuur waarlangs nieuwe informatie-systemen/applicaties, al dan niet exclusief de noodzakelijke ICT-middelen, aan de KM-organisatie worden aangeboden. Hierbij moeten beheer, ondersteuning en exploitatie zijn vastgelegd en in de organisatie zijn verankerd.	2000
5	Bedrijfsvoeringsaudit	Personeelslogistieke proces Commandant der Zeemacht Nederland (CZMNED)	Het adviseren met betrekking tot het doelmatig en doeltreffend beleggen van taken en verantwoordelijkheden in het personeelslogistieke functiegebied binnen CZMNED en de gerelateerde Marine-Defensie-onderdelen. Het doel van het onderzoek is om hierdoor een efficiëntie- en kwaliteitsverbetering in het aandachtsgebied te realiseren.	2000
6	Bedrijfsvoeringsaudit	Behoeftestelling Kustwachtcentrum (KWC)	Het definiëren van een heldere structuur waarlangs behoeftestellingen voor het KWC worden afgehandeld waarbij eveneens duidelijk moet worden hoe het instandhoudingsproces binnen de CZMNED/KWC-organisatie kan worden belegd.	2000

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
7	Bedrijfsvoeringsaudit	Onderhoud specifieke mariniersgoederen Korps Mariniers	Ten eerste wordt een onafhankelijk oordeel gegeven over de wijze waarop het onderhoud van specifieke mariniersgoederen is georganiseerd. Daarnaast zal een aantal praktische aanbevelingen worden aangedragen, waardoor het onderhoudsaanbod kan worden geminimaliseerd en werkbelasting kan worden verminderd. Tot slot wordt een aantal bouwstenen aangedragen op basis waarvan een onderhoudsfilosofie kan worden opgesteld.	2000
8	Bedrijfsvoeringsaudit	Munitiebeheer	Vaststelling van logistiek-administratieve procedures van toewijzing en aanwezigheid van munitie.	2000
9	Bedrijfsvoeringsaudit	Onderhoudsdienst Commandant der Zeemacht Nederland (CZMNED) Marine Vliegkamp de Kooi	Vaststellen of en in hoeverre de ondersteuning door middel van het RIMSES heeft bijgedragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van de bedrijfsprocessen onderhoud Lynx-helicopters.	2000
10	Beleidsvaluatie ex post	Ontspanning, Sport en Ontwikkeling (OS&O) studies voor militair personeel. Bepaalde en Onbepaalde Tijd (BT en OT personeel).	De doelstelling van het onderzoek is vijfledig: a. het geven van een oordeel over doeltreffend- en doelmatigheid van de studieregeling voor BT-personeel. b. het geven van een oordeel over de consistentie, doeltreffend- en doelmatigheid van de studieregeling voor OT-personeel. c. het geven van een oordeel over de passendheid van een open-einde regeling. d. de rol van de Koninklijke luchtmacht als bevoegd gezag in deze. e. de bewaking van de teruggave van renteloze voorschotten.	2000
11	Beleidsvaluatie ex post	Externe bemiddeling overtollig personeel.	Het evalueren van het gevoerde beleid t.a.v. externe bemiddeling van overtollig personeel.	2000
12	Bedrijfsvoeringsaudit	Beheersbaarheid inleverartikelen	Het vastleggen van de wijze waarop het proces «inleveren van artikelen» doelmatig zou kunnen worden beheerst.	2000

Beleidssterrein Koninklijke landmacht

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
1	Bedrijfsvoeringsaudit / Financial audit	Militaire personeels-administratie (voorheen: Nieuw Salaris Systeem Krijgsmacht)	Onderzoek naar de betrouwbaarheid en de rechtmatigheid van de personeelsgebonden mutaties die binnen de KL-organisatie in het Human Resource System (HRS) en het Nieuw Salaris Systeem Krijgsmacht (NSK) worden ingevoerd.	1999
2	Bedrijfsvoerings-audit/financiële audit	Verantwoording Materiële Personele Verzorging (MPV)	Het onderzoeken van de actualiteit van de regelgeving en het beoordelen en zondig bijstellen van de administratieve organisatie en de MPV- en financiële informatie-systemen.	1999
3	Beleidsvaluatie ex post	Decentrale opleidings-bevoegdheid	Het verkrijgen van een KL-breed inzicht in de wijze van omgaan met de decentrale bevoegdheid opleidingen toe te wijzen aan personeel.	1999
4	Bedrijfsvoeringsaudit	Vulling vredesorganisatie	Het evalueren van het Planningsmodel BBT.	2000
5	Beleidsvaluatie ex post	Militaire basiseisen	Het evalueren van de invoering van de militaire basiseisen zoals die 1 november 1998 zijn ingegaan.	2000
6	Bedrijfsvoeringsaudit	Beheersing grote automatiseringsprojecten (fase 3)	Het onderzoeken van de mate waarin de beheersbaarheid van grote automatiseringsprojecten is verbeterd.	2000

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
7	Bedrijfsvoeringsaudit	Reorganisatieproces	Onderzoek naar sterke en zwakke punten in het reorganisatieproces ter eventuele bijsturing van het huidige proces Herstructurering Koninklijke landmacht.	2000
8	Financial audit	Invulling, realisatie en verantwoording opgelegde taakstelling	Onderzoek naar de wijze waarop de taakstelling in het kader van de Hoofdlijnennotitie / Defensienota in de begroting is verwerkt.	2000
9	Bedrijfsvoeringsaudit	Inzetbaarheid groot materieel	Vaststellen inzetbaarheid groot materieel.	2000
10	Bedrijfsvoeringsaudit	Milieuzorgsysteem	Vaststellen juiste werking milieuzorgsysteem Koninklijke landmacht.	2000

Beleidsterrein Koninklijke luchtmacht

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
1	Bedrijfsvoeringsaudit / Financial audit	Voedingsproces Koninklijke luchtmacht	Het waarborgen van de volledigheid van de opbrengsten en de juistheid van de uitgaven/kosten van het voedingsproces.	1999
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Vraagregulatie Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie (DVVO)	Het verkrijgen van inzicht in de mate van beheersing van het proces van vraagregulering en het aandragen van aangrijpingspunten voor verbetering.	1999
3	Bedrijfsvoeringsaudit	Bewapende helikopters	Het onderzoek richt zich op het toetsen van het project aan vigerende regelgeving t.a.v. projectbeheersing en projectmanagement.	1999
4	Bedrijfsvoeringsaudit	Klu Implementatie Middenlaag (KLulM)	Het onderzoek richt zich op het toetsen van het project aan vigerende regelgeving t.a.v. projectbeheersing en projectmanagement.	2000
5	Bedrijfsvoeringsaudit	Lucht Verkeers Beveiligings (LVB) projecten	Het onderzoek richt zich op het toetsen van het project aan vigerende regelgeving t.a.v. projectbeheersing en projectmanagement.	2000
6	Bedrijfsvoeringsaudit	Evaluatie Bedrijfsvoering Koninklijke luchtmacht (vervolgonderzoek op BV FOTO).	Het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit van de bedrijfsvoering en het doen van aanbevelingen ter verbetering.	2000
7	Bedrijfsvoeringsaudit	ARBO-dienstverlening / geneeskundige verzorging	Het beoordelen van de wijze waarop ARBO en de geneeskundige verzorging is ingebed in de organisatie. Aanbevelingen zullen worden gedaan om eventuele knelpunten op te lossen.	2000
8	Bedrijfsvoeringsaudit	Uitvoering verwervingsfunctie	Het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop de centrale en decentrale verwerving plaatsvindt, alsmede het geven van een oordeel over de effectiviteit en efficiëntie van de verwervingsfunctie.	2000
9	Beleidsvaluatie ex post	Handhaving personeelsbeleid	Het beoordelen of het door de Koninklijke luchtmacht gevoerde personeelsbeleid doeltreffend en doelmatig is en wordt nageleefd. Nagaan wat de knelpunten zijn in het huidig personeelsbeleid en het geven van aanbevelingen om de knelpunten op te lossen.	2000
10	Bedrijfsvoeringsaudit	Heli-detachement	Het uitvoeren van een onderzoek naar de kaders waarbinnen een heli-detachement wordt in gezet tijdens een out-of-area operatie. Onderzocht wordt of deze kaders juist, volledig en consistent zijn.	2000

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
11	Bedrijfsvoeringsaudit	Afstoting wapen-systemen	Het beoordelen van de wijze waarop de verkoop van totale systemen, de ontmateling van systemen of de opname in de kringloopvoorraad plaatsvindt.	2000

Beleidsterrein Defensie Interservice Commando

Nr.	Soort onderzoek	Onderwerp	Doelstelling	Realisatie (jaar)
1	Bedrijfsvoeringsaudit	Agentschap DGW&T	Het beoordelen of de agentschapsconstructie bij DGW&T heeft geleid tot een aantoonbaar efficiënter/doelmatiger functioneren in vergelijking tot de situatie voorheen.	2000
2	Bedrijfsvoeringsaudit	Programma Verbetering Beheersprocessen Dico	Het verkrijgen van informatie voor het projectteam van het programma Verbetering Beheersprocessen Dico over de kwaliteit van de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en de verbeterpunten van de staf m.b.t. de uitvoering van het programma Verbetering Beheersprocessen Dico.	1999
3	Bedrijfsvoeringsaudit	Administratieve organisatie	Het verkrijgen van informatie inzake de kwaliteit van de beschrijving van de processen en de gerelateerde onderhouds-organisatie.	1999
4	Beleidsvaluatie ex post	Besturing en beheersing Dicodiensten	Het verkrijgen van informatie inzake de effectiviteit van de besturing en beheersing van het Dico.	1999
5	Bedrijfsvoeringsaudit	Programma Verbetering Beheersprocessen-Dico	Het verkrijgen van informatie voor het projectteam van het programma Verbetering Beheersprocessen Dico over de kwaliteit van de werking van de administratieve organisatie van de verbeterpunten van geheel Dico m.b.t. uitvoering van het programma Verbetering Beheersprocessen Dico.	1999
6	Beleidsvaluatie ex post	Agentschap Defensie Telematica Organisatie (DTO)	Beoordeel of de agentschapsconstructie bij DTO heeft geleid tot een aantoonbaar efficiënter/doelmatiger functioneren in vergelijking met de situatie voorheen.	2001

Defensievoorlichting informeert de media en het publiek over het beleid en de standpunten van de politieke, militaire en ambtelijke leiding van de defensie-organisatie. Door het leveren van een genuanceerde en evenwichtige bijdrage aan de beeld- en meningsvorming in de samenleving over de krijgsmacht en vraagstukken van vrede en veiligheid ontstaat een groter wederzijds begrip tussen Defensie en de samenleving.

In het kader van het veranderingsproces Defensie, zoals beschreven in de brief aan het parlement van 30 maart 1999 (Kamerstuk II 26 237, nr. 3) zijn maatregelen genomen die een verbetering van de interne en externe communicatie tot doel hebben. De in dat kader gekozen structuur, die de verantwoordelijkheid van de bevelhebbers voor de uitvoering van het beleid meer accentueert, is vertaald in een grotere externe rol, uiteraard binnen het vastgestelde voorlichtingsbeleid en in het bijzonder gericht op die uitvoerende taken. Deze meer decentrale profilering moet leiden tot een vergroting van de openheid van de krijgsmacht. Deze koerswijziging heeft bovendien als voordeel dat de bevelhebbers zich op deze wijze nadrukkelijk kunnen presenteren aan het eigen personeel. In de genoemde brief is aangegeven dat dit alles, gelet op de ministeriële verantwoordelijkheid, uiteraard hoge eisen stelt aan de informatievoorziening binnen Defensie en de coördinatie van activiteiten gericht op externe communicatie.

In de eerste helft van 1999 heeft het streven naar het vergroten van het wederzijds begrip tussen samenleving en krijgsmacht een bijzondere dimensie gekregen door het organiseren van een strategische toekomstdiscussie over de toekomst van de krijgsmacht (STD). Om zoveel mogelijk belangstellenden binnen en buiten de krijgsmacht te betrekken bij deze discussie is een intensieve campagne opgezet met tientallen bijeenkomsten in het land. Aan de STD-bijeenkomsten is bekendheid gegeven door middel van advertenties in de gedrukte media. Ook is een aparte STD-homepage opgezet binnen de site van Defensie op het Internet, die leidde tot een groot aantal reacties via e-mail. Over de resultaten van het STD is de Kamer apart geïnformeerd.

De grote belangstelling van de media voor de inzet van Nederlandse eenheden op de Balkan onderstreept de noodzaak om goed opgeleide en deskundige voorlichters beschikbaar te hebben die uitgezonden eenheden begeleiden bij mediacontacten en kunnen optreden als woordvoerder. Mediatrainingen en het vergroten van het mediabewustzijn van de uitgezonden militairen dragen verder bij aan de goede en adequate presentatie van de krijgsmacht bij uitzendingen. In een co-productie met de TROS is een film gemaakt over de veranderde taken van de krijgsmacht in zowel nationaal als internationaal verband.

Defensie hecht groot belang aan het gebruik van de nieuwe media bij haar voorlichtingsactiviteiten. Onderzoek wijst uit dat de Defensiesite op Internet in een behoefte voorziet. Het ontwerp, de inrichting en het beheer van de site worden op dit moment in nauw overleg met de krijgsmachtdelen ingrijpend vernieuwd. Daarnaast zijn CD-Roms geproduceerd over de relatie tussen Nederland en de Navo (ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Navo) en over de organisatie en werking van het Kerndepartement.

Over de voorlichtingsactiviteiten bij de krijgsmachtdelen kan het volgende worden gemeld, in aanvulling op de voorlichtingsbijlage bij de defensiebegroting van 1999.

De Koninklijke marine werd het afgelopen jaar geconfronteerd met een nieuw fenomeen, de «voorlichter-te-velde». Door de operaties van Afor in Albanië en de grote belangstelling daarvoor van de media bleek het noodzakelijk permanent een voorlichter ter plaatse te hebben. In het komende jaar zal extra aandacht worden besteed aan het opleiden van voorlichters bij de eenheden, zodat de flexibiliteit van de voorlichtingscapaciteit groter wordt. De Koninklijke landmacht heeft de professionalisering van de voorlichtingscapaciteit voortgezet. De organisatie is aangepast, er wordt een actieve voorlichtingsstrategie toegepast en aan het voorlichtings- en communicatiepersoneel worden hogere opleidingseisen gesteld. In het verlengde daarvan zal de landmacht in 2000 een project mediabewustwording voor haar personeel realiseren. Een gemeenschappelijke opvatting over hoe om te gaan met publiciteit bevordert een consistente externe presentatie. Het gaat om zowel begrip voor, als om omgang met de media. Naast de reguliere interne en externe voorlichtingsactiviteiten zal in de volgende periode de voorlichting over de operaties in Bosnië, Kosovo en op Cyprus een extra inspanning vergen. De eerder ingezette uitbreiding van de voorlichtingsorganisatie van de Koninklijke marechaussee heeft er toe geleid dat ieder district van de Koninklijke marechaussee kan beschikken over een full-time voorlichter. Het District Luchtvaart beschikt over een afdeling van drie personen. Daarmee kan worden voorzien in de behoefte aan voorlichting die zich decentraal steeds meer doet gelden.

Bij de Koninklijke luchtmacht en het bij Defensie Interservice Commando hebben op voorlichtingsgebied geen nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden.

Binnen Defensie zijn voor 1999 de volgende uitgaven voorzien op het gebied van interne en externe voorlichting (bedrag x f 1 000,-):

	Personele uitgaven	Materiële uitgaven
Centrale Organisatie	3 910	6 436
Koninklijke marine	1 614	927
Koninklijke landmacht	3 410	4 165
Koninklijke luchtmacht	3 154	250
Koninklijke marechaussee	1 140	396
Defensie Interservice Commando	750	1 000
Totaal	13 978	13 174

Gesloten convenanten (periode 1-6-1998 tot 1-6-1999)

doelstelling	betrokken partijen	datum ondertekening	inwerkingtreding
<i>1. Convenant inzake de inzet van de Koninklijke marechaussee bij de beveiliging van Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland</i>			
Afspraken over de inzet van marechaussees bij de beveiliging van Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland (beschikbaarheidsstelling, verantwoordelijkheden, werkzaamheden, rechtspositie en financiën)	De Minister van Defensie De Minister van Buitenlandse Zaken	1 januari 1999	1 januari 1999
<i>2. Convenant inzake samenwerking politie Rotterdam-Rijnmond en de Koninklijke marechaussee district Zuid-Holland/Zeeland</i>			
Samenwerking tussen de politie Rotterdam-Rijnmond en de Koninklijke marechaussee, district Zuid-Holland/Zeeland, ingegeven door het effectief en efficiënt laten plaatsvinden van toezicht en opsporing	De Korpschef van de regiopolitie Rotterdam-Rijnmond De Commandant van het district Zuid-Holland/Zeeland van de Koninklijke marechaussee De Hoofddofficier van Justitie van het arrondissement Rotterdam	12 april 1999	12 april 1999
<i>3. Convenant inzake het tegengaan van de aanvoer van zgn. «inadmissible passengers»</i>			
Memorandum of Understanding over de gemeenschappelijke planning en uitvoering van informatiebijeenkomsten en ondersteuningsprojecten in het kader van de aanvoer van zgn. «inadmissible passengers»	De Hoofddirecteur IND De Bevelhebber der marechaussee Het Hoofd van de afdeling Bundesgrenzschutz van het Bundesministerium des Innern	26 januari 1999	26 januari 1999
<i>4. Convenant inzake de oprichting van een unit mensensmokkel</i>			
Het oprichten van een unit mensensmokkel	De Minister van Binnenlandse Zaken De Minister van Justitie De Korpsbeheerder van de politieregio IJsselland De Hoofddofficier van Justitie van het arrondissement Zwolle De Directeur van de IND De Minister van Defensie	november 1998	1 december 1998
<i>5. Convenant inzake Edison reis- en verblijfsdocumenten</i>			
Samenwerkingsovereenkomst tussen de Koninklijke marechaussee en het KLPD/Divisie CRI inzake Edison reis- en verblijfskosten	De Bevelhebber der marechaussee De Korpschef van het Korps Landelijke Politiediensten.	26 oktober 1998	26 oktober 1998
<i>6. Convenant Landelijk rechercheteam</i>			
Samenwerkingsovereenkomst Landelijk rechercheteam	De Bevelhebber der marechaussee De Korpschef van het Korps Landelijke Politiediensten	26 oktober 1998	26 oktober 1998

doelstelling	betrokken partijen	datum ondertekening	inwerkingtreding
<i>7. Convenant inzake het kernteam Randstad Noord en Midden</i>			
Samenwerkingsovereenkomst tussen de regiopolitie Kennemerland en de Koninklijke marechaussee inzake het kernteam Randstad Noord en Midden	De Korpsbeheerder regio Kennemerland De Minister van Defensie	8 september 1998	8 september 1998
<i>8. Convenant inzake aanpak computercriminaliteit</i>			
Samenwerkingsovereenkomst tussen de regiopolitie Haaglanden en de Koninklijke marechaussee inzake de aanpak van computercriminaliteit	De Korpsbeheerder regio Haaglanden De Minister van Defensie	2 juli 1998	2 juli 1998
<i>9. Convenant inzake ZVD-regeling</i>			
Overeenkomst met betrekking tot de uitvoering van de ziektekostenvoorziening Defensiepersoneel	Minister van Defensie Dienst Ziektekosten- voorziening Overheids- personeel	18 maart 1999	1 januari 1999
<i>10. Project «Uitdaging»</i>			
De Gemeente en Defensie werken samen in een project dat erop is gericht bepaalde jongeren perspectief te bieden op een volwaardige deelname aan het maatschappelijk leven. Daartoe wordt hen de gelegenheid geboden fysieke en sociale vaardigheden, werkstructuur en leerervaring op te doen en een gedeeltelijke vakopleiding te volgen in de gedisciplineerde setting van de militaire organisatie.	De gemeente Amsterdam de Staatssecretaris van Defensie	8 en 9 april 1999	9 april 1999
<i>11. Convenant bestuur en beheer scholen voor kinderen van Defensiepersoneel in Duitsland en België</i>			
Het regelen van taken en bevoegdheden m.b.t. het bestuur en het beheer van scholen voor kinderen van Defensiepersoneel in Duitsland en België.	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen De Staatssecretaris van Defensie De Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag III	26 maart 1999	26 maart 1999.

Nieuwe technologieën zijn noodzakelijk om ook in de toekomst effectief militair optreden mogelijk te maken. Door toepassing van technologie wordt de prijs-prestatie verhouding van militaire systemen verbeterd. Ook worden de risico's voor eigen personeel geminimaliseerd en wordt de kans op nevenschade zoveel mogelijk beperkt. Uit onderzoek verkregen kennis is van belang voor de operationele behoeftestelling, voor het kosteneffectief uitvoeren van het materieel-logistiek proces en een voor de optimale inzet van het beschikbare materieel en personeel.

Defensie besteedt structureel ongeveer f 147 miljoen per jaar aan wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling (zie onderstaande tabel, exclusief incidentele meeruitgaven). Onderwerpen als operationele analyse, informatie- en communicatietechnologie, sensoren en wapensystemen, bescherming/kwetsbaarheid en onderzoek naar het menselijk functioneren onder buitengewone omstandigheden komen daarbij aan de orde. Het onderzoek wordt voornamelijk uitgevoerd door de drie instituten van TNO Defensieonderzoek, te weten het Fysisch en Elektronisch Laboratorium (FEL), het Prins Maurits Laboratorium (PML) en het Instituut voor Technische Menskunde (TM). Deze laboratoria vervullen de rol van «huislaboratoria». Verder verrichten het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR), het Maritiem Research Instituut Nederland (MARIN) en andere laboratoria van TNO onderzoek voor Defensie. In enkele gevallen wordt gebruik gemaakt van mogelijkheden bij universiteiten en academische ziekenhuizen. De ontwikkelingsactiviteiten worden veelal uitgevoerd door Nederlandse bedrijven. Binnen Defensie zelf wordt nauwelijks onderzoek verricht.

Tabel: Overzicht WOO financieringsbronnen (bedragen in duizenden guldens, loon- en prijsniveau 1999)

Artikelnr.	Bestemming	2000	2001	2002	2003	2004
U01.21	Doelfinanciering TNO (via Min. van OCenW)	101 682	101 682	101 682	101 682	101 670
U01.26	Onderzoek en technologie (structureel)	24 594	23 810	23 810	23 810	23 810
U01.26	Onderzoek en technologie (incidentele meeruitgaven)	14 200	14 800	14 600	4 500	
U01.21	Bijdrage NLR (via Min. van V&W)	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
U01.26	Bijdrage NIVR Ruimte Technologie prog.	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200
Subtotaal Opbouw & Instandhouding kennisbasis		144 676	144 492	144 292	134 192	129 680
U01.26	Gebruik K&K door de CO	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
U03.22	Stafeis WOO KM	4 600	4 600	4 600	4 600	4 600
U05.20	Werkplan NLR t.b.v. KLu	9 700	9 700	9 700	9 700	9 700
Subtotaal Gebruik kennisbasis		17 300	17 300	17 300	17 300	17 300
Totaal structurele WOO budgetten		161 976	161 792	161 592	151 492	146 980

1. Doelfinanciering TNO, opgenomen in artikel 01.21

Overeenkomstig de TNO-wet en de regelingen tussen overheid en TNO, verstrekt Defensie jaarlijks via het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen doelfinanciering aan TNO. Tussen Defensie en TNO

worden bestedingsoverkomsten gesloten waarin de doelstellingen voor het doelfinancieringsonderzoek worden vastgelegd. Met de doelfinanciering wordt bij de drie instituten van TNO Defensie-onderzoek defensiegerelateerde kennis opgebouwd, in stand gehouden en vernieuwd. Een klein deel van de doelfinanciering komt via de staf van TNO Defensie-onderzoek ter beschikking van andere TNO-instituten en het MARIN.

2. Onderzoek en technologie, opgenomen onder artikel 01.26

Defensie stimuleert in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken in beperkte mate de ontwikkelingen van relevante technologieën of materieel bij het Nederlandse defensiegerelateerde bedrijfsleven of onderzoeksinstituten. Vanuit dit artikel wordt bijgedragen aan ontwikkelingsactiviteiten in het kader van de Codema-regeling, WEAG-samenwerking en andere technologieprojecten. De in de tabel aangegeven incidentele meeruitgaven tot en met 2003 betreffen de afspraken met betrekking tot het luchtvaartcluster en de implementatie IV-beleid.

3. Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Laboratorium, opgenomen onder artikel 01.21

Defensie verstrekt via het ministerie van Verkeer en Waterstaat een bijdrage aan het NLR bedoeld voor het verrichten van achtergrondonderzoek. Door deze bijdrage kan Defensie tegen het gereduceerde «deelnemerstarief» gebruik maken van de diensten van het NLR.

4. NIVR Ruimte Technologie (NRT-) programma

Het NRT-programma is een onderdeel van het Nederlandse ruimtevaartbeleid (kabinetsbesluit 1986) en heeft als doel de Nederlandse Industriële ruimtevaart activiteiten te stimuleren. Defensie draagt in bescheiden mate bij aan de financiering van het ruimtevaartbeleid. Het Nederlands Instituut voor Vliegtuigontwikkeling en Ruimtevaart (NIVR) coördineert de uitvoering van het NRT-programma.

5. Gebruik van de kennisbasis

Bij onder meer de verwerving van materieel bestaat behoefte aan wetenschappelijke ondersteuning waarbij gebruik gemaakt wordt van de bij de onderzoeksinstituten opgebouwde kennis. Onder de noemer «gebruik van de kennisbasis» zijn in de tabel de structurele budgetten voor adviezen en algemene ondersteuning opgenomen. Naast de in de tabel weergegeven structurele budgetten, leert de ervaring dat de Koninklijke marine circa f 8 miljoen, de Koninklijke landmacht circa f 20 miljoen en de Koninklijke luchtmacht circa f 3 miljoen per jaar aanvullend bij de onderzoeksinstituten besteden.

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
01.20	Personeel en materieel								
	<i>Kerndepartement</i>								
01.20.01	Ambtelijk burgerpersoneel	62 934	67 700	70 832	62 978	59 995	59 951	59 951	11
01.20.02	Militair personeel	27 131	27 107	27 482	27 276	26 898	26 881	26 881	11
01.20.03	Overige personele uitgaven	16 500	17 142	19 614	20 608	16 157	16 157	16 457	11
01.20.04	Materiële uitgaven	89 674	88 217	74 658	52 796	58 651	40 464	54 403	12
	Totaal personeel en materieel Kerndepartement	196 239	200 166	192 586	163 658	161 701	143 453	157 692	
	<i>Militaire inlichtingendienst (MID)</i>								
01.20.05	Ambtelijk burgerpersoneel	32 929	34 886	32 671	32 592	32 566	32 543	32 543	11
01.20.06	Militair personeel	30 499	34 957	37 078	37 390	37 367	37 346	37 346	11
01.20.07	Overige personele uitgaven	4 927	4 900	6 293	5 919	5 919	5 919	5 919	11
01.20.08	Materiële uitgaven	32 766	16 002	11 764	20 148	27 179	27 315	27 315	12
	Totaal personeel en materieel MID	101 121	90 745	87 806	96 049	103 031	103 123	103 123	
01.20.09	Wachtgeld en inactiviteitswedden Algemeen	9 763	8 317	8 160	7 862	7 130	6 131	5 307	11
	Totaal artikel P&M Algemeen	307 123	299 228	288 552	267 569	271 862	252 707	266 122	
01.21	Subsidies en bijdragen								
	Subsidies	20 928	14 183	14 492	14 708	14 924	15 140	15 356	43A
	Bijdragen	106 602	118 636	117 282	116 756	116 556	116 556	116 544	03
	Totaal subsidies en bijdragen	127 530	132 819	131 774	131 464	131 480	131 696	131 900	
01.22	Geheime uitgaven	1 300	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	01
01.23	Internationale verplichtingen								
01.23.01	Navo Veiligheids Investeringsprojecten in Nederland	15 166	23 545	31 762	31 762	31 233	31 233	31 233	52
01.23.02	Bijdrage aan het Navo Veiligheids Investeringsprogramma	21 006	64 356	64 356	64 356	64 356	64 356	64 356	43G
01.23.03	Investerings AWACS	21 339	11 721	9 297	9 300	9 293	9 293	9 293	43G
01.23.04	Exploitatie AWACS	15 574	14 800	14 800	14 800	14 800	14 800	14 800	43G
01.23.05	Bijdrage aan de militaire begroting van de Navo	29 052	28 100	28 100	28 100	28 100	28 100	28 100	43G
01.23.06	Overige bijdragen	2 622	4 000	4 300	4 500	4 500	4 500	4 500	43G
	Totaal internationale verplichtingen	104 759	146 522	152 615	152 818	152 282	152 282	152 282	
01.24	Garanties								
01.24.01	Woonstichting Ons Belang	0	0	0	0	0	0	0	63F
01.24.02	Eurometaal	0	0	0	0	0	0	0	63D
	Totaal garanties	0	0	0	0	0	0	0	

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
01.25	Milieumaatregelen	4 000	9 360	7 860	12 860	17 860	22 860	22 860	12
01.26	Technologie-ontwikkeling								
01.26.01	Bijdrage ruimtevaartprogramma	5 200	4 200	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	52
01.26.02	Onderzoek en technologie	26 771	24 477	38 794	38 610	38 410	28 310	23 810	52
01.26.03	Gebruik kennis en kunde	3 502	3 500	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	52
	Totaal technologie-ontwikkeling	35 473	32 177	44 994	44 810	44 610	34 510	30 010	
01.27	Loonbijstelling	0	6 823	30 565	33 443	57 378	61 086	60 910	01
01.28	Prijsbijstelling	0	0	50 000	86 000	72 000	55 000	39 000	01
01.29	Overige departementale uitgaven								
01.29.01	Voorlichting	4 820	4 186	5 736	5 665	5 665	5 665	5 665	12
01.29.02	Schadevergoedingen	10 886	12 815	12 890	12 890	12 890	12 890	12 890	63Z
01.29.03	Samenwerkingsprogramma's	3 211	4 674	3 744	3 285	3 062	3 062	3 062	31
01.29.04	Overige uitgaven	13 131	9 068	20 368	18 948	18 548	18 248	18 048	12
01.29.05	Infrastructuur	239	2 259	1 301	2 871	3 194	2 198	2 198	52
01.29.06	Ziektekostenvoorziening Defensiepersoneel	69 399	82 000	53 858	53 266	53 266	53 266	53 266	43A
	Totaal overige departementale uitgaven	101 686	115 002	97 897	96 925	96 625	95 329	95 129	
	Totaal uitgaven Algemeen	681 871	743 031	805 357	826 989	845 197	806 570	799 313	
01.20	Verrekenbare ontvangsten								
01.20.01	Personele ontvangsten	922	7 136	1 036	1 036	1 036	1 036	1 036	16
01.20.02	Materiële en specifieke ontvangsten	3 233	4 649	4 649	4 649	4 649	4 649	4 649	16
01.20.03	Ontvangsten uit internat. verplichtingen i.v.m. Navo-infrastructuur	12 928	31 800	31 800	31 800	31 800	31 800	31 800	16
	Totaal verrekenbare ontvangsten	17 083	43 585	37 485	37 485	37 485	37 485	37 485	
01.21	Niet-verrekenbare ontvangsten								
01.21.01	Milieuheffing	0	0	0	0	0	0	0	16
01.21.02	Overige ontvangsten	2 259	700	280 600	700	700	700	700	16
	Totaal niet-verrekenbare ontvangsten	2 259	700	280 600	700	700	700	700	
	Totaal ontvangsten Algemeen	19 342	44 285	318 085	38 185	38 185	38 185	38 185	

**MEERJARENRAMINGEN PER ARTIKELONDERDEEL
BELEIDSTERREIN PENSIOENEN EN UITKERINGEN**

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
02.02	Militaire pensioenen en uitkeringen								
02.02.01	Militaire nabestaandenpensioenen	61 840	63 439	63 803	64 570	65 486	66 352	67 242	11
02.02.02	Militaire diensttijdpensioenen	607 870	637 132	635 069	633 943	632 921	633 164	633 800	11
02.02.03	Kapitaaldekking nominale bijdrage	0	79 850	57 703	68 142	74 742	76 844	79 144	11
02.02.04	Kapitaaldekking lening ABP (hoofdsom)	0	0	0	31 266	83 514	80 840	78 166	11
02.02.05	Kapitaaldekking lening ABP (rente)	0	0	0	617	2 880	6 377	9 771	11
02.02.06	Militaire invaliditeitspensioenen	184 974	186 401	181 791	177 550	172 740	167 820	163 227	11
02.02.07	Uitkeringswet gewezen militairen	705 118	754 771	756 974	766 641	784 744	807 083	824 614	11
02.02.08	Sociale zorg	12 534	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	11
02.02.09	Overige uitkeringen	17 177	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	11
02.02.10	Reserve-overdracht	16 338	18 600	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	11
02.02.11	Veteranenbeleid	84 439	49 144	6 022	3 423	3 424	3 424	3 424	11
	Totaal uitgaven pensioenen en uitkeringen	1 690 290	1 818 337	1 747 162	1 791 952	1 866 251	1 887 704	1 905 188	
02.01	Verrekenbare ontvangsten	2 673	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	16
02.02	Niet-verrekenbare ontvangsten								
02.02.01	Ontv. betreffende uitg. gedaan in vroegere dienstjaren	433	0	0	0	0	0	0	16
02.02.02	Restitutie teveel genoten uitkeringen	0	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	16
	Totaal niet-verrekenbare ontvangsten	433	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	
	Totaal ontvangsten pensioenen en uitkeringen	3 106	4 100	4 100	4 100	4 100	4 100	4 100	

**MEERJARENRAMINGEN PER ARTIKELONDERDEEL
BELEIDSTERREIN KONINKLIJKE MARINE**

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
03.20	Personeel en materieel								
	<i>Commandant der Zeemacht in Nederland</i>								
03.20.01	Ambtelijk burgerpersoneel	79 098	71 417	70 632	70 440	70 257	70 105	70 105	11
03.20.02	Militair personeel	505 132	512 899	508 928	484 694	471 967	462 241	462 241	11
03.20.03	Overige personele uitgaven	47 615	43 284	42 268	40 753	40 125	39 857	39 862	11
03.20.04	Materiële uitgaven	74 158	121 025	102 799	101 639	101 165	100 017	99 459	12
	Totaal Commandant der Zeemacht in Nederland	706 003	748 625	724 627	697 526	683 514	672 220	671 667	
	<i>Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied</i>								
03.20.05	Ambtelijk burgerpersoneel	5 867	6 103	6 069	6 061	6 055	6 052	6 052	11
03.20.06	Militair personeel	73 613	77 298	76 436	75 739	74 910	74 615	74 153	11
03.20.07	Overige personele uitgaven	7 491	10 777	11 046	10 839	10 871	10 752	10 823	11
03.20.08	Materiële uitgaven	21 227	19 659	16 752	15 882	15 675	15 838	15 739	12
	Totaal Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied	108 198	113 837	110 303	108 521	107 511	107 257	106 767	
	<i>Commandant van het Korps Mariniers</i>								
03.20.09	Ambtelijk burgerpersoneel	2 338	2 869	2 862	2 855	2 847	2 844	2 844	11
03.20.10	Militair personeel	158 708	168 551	169 292	171 698	178 079	185 279	188 810	11
03.20.11	Overige personele uitgaven	14 152	15 684	16 195	15 948	16 100	16 261	16 380	11
03.20.12	Materiële uitgaven	25 755	30 096	28 581	29 022	30 395	31 468	31 984	12
	Totaal Commandant van het Korps Mariniers	200 953	217 200	216 930	219 523	227 421	235 852	240 018	
	<i>Ondersteunende eenheden</i>								
03.20.13	Ambtelijk burgerpersoneel	189 432	202 727	193 612	192 274	187 103	185 764	185 764	11
03.20.14	Militair personeel	140 155	141 617	135 540	132 968	130 996	130 834	130 834	11
03.20.15	Overige personele uitgaven	39 300	43 329	38 296	33 559	35 041	28 436	25 317	11
03.20.16	Materiële uitgaven	184 120	177 182	164 366	156 554	159 283	159 665	165 973	12
	Totaal Ondersteunende eenheden	553 007	564 855	531 814	515 355	512 423	504 699	507 888	
	<i>Admiraliteit</i>								
03.20.17	Ambtelijk burgerpersoneel	65 184	64 078	62 557	62 415	62 252	62 181	62 181	11
03.20.18	Militair personeel	119 524	110 598	102 626	100 056	98 349	98 219	98 219	11
03.20.19	Overige personele uitgaven	54 690	44 505	44 458	46 248	46 119	46 553	46 463	11
03.20.20	Materiële uitgaven	301 083	246 235	208 452	228 196	212 996	214 621	217 570	12
	Totaal Admiraliteit	540 481	465 416	418 093	436 915	419 716	421 574	424 433	
03.20.21	Wachtgelden en inactiviteitswedden Koninklijke marine	29 608	36 589	39 464	43 147	46 006	44 483	44 483	11
	Totaal artikel P&M Koninklijke marine	2 138 250	2 146 522	2 041 231	2 020 987	1 996 591	1 986 085	1 995 256	

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
03.21	Subsidies en bijdragen								
	Subsidies	333	333	333	333	333	333	333	43F
	Bijdragen	196	200	150	150	150	150	150	03
	Totaal artikel Subsidies en bijdragen	529	533	483	483	483	483	483	
03.22	Investerings groot materieel en infrastructuur								
03.22.01	Schepen	412 227	573 941	559 891	512 298	442 658	452 280	415 321	13
03.22.02	Vliegtuigen	10 132	23 000	45 747	66 560	113 260	123 758	132 560	13
03.22.03	Voertuigen	0	0	0	0	0	0	0	52
03.22.04	Elektronisch materieel	21 157	77 652	37 437	44 547	62 115	75 001	74 320	13
03.22.05	Bewapening	0	0	0	0	0	0	0	13
03.22.06	Munitie	4 192	13 384	48 520	65 080	81 410	131 200	116 500	13
03.22.07	Overig materieel	113 117	135 302	103 859	69 968	67 210	83 162	95 795	52
03.22.08	Infrastructuur	83 757	83 678	103 010	91 725	98 600	78 100	78 100	52
	Totaal investeringen	644 582	906 957	898 464	850 178	865 253	943 501	912 596	
	Totaal uitgaven Koninklijke marine	2 783 361	3 054 012	2 940 178	2 871 648	2 862 327	2 930 069	2 908 335	
03.20	Verrekenbare ontvangsten								
03.20.01	Personele ontvangsten	27 721	27 753	25 752	25 702	25 482	24 837	24 837	16
03.20.02	Materiële en specifieke ontvangsten	126 337	115 385	92 359	88 205	87 125	87 770	87 770	16
	Totaal verrekenbare ontvangsten	154 058	143 138	118 111	113 907	112 607	112 607	112 607	
03.21	Niet-verrekenbare ontvangsten	5 113	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	16
	Totaal ontvangsten Koninklijke marine	159 171	145 238	120 211	116 007	114 707	114 707	114 707	

**MEERJARENRAMINGEN PER ARTIKELONDERDEEL
BELEIDSTERREIN KONINKLIJKE LANDMACHT**

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
04.20	Personeel en materieel								
	<i>1e (GE/NL) Legerkorps</i>								
04.20.01	Ambtelijk burgerpersoneel	20 806	13 193	13 560	122 398	113 798	99 918	97 006	11
04.20.02	Militair personeel	919 963	835 931	886 560	955 079	964 898	972 375	982 402	11
04.20.03	Overige personele uitgaven	41 096	39 360	43 354	50 561	48 836	47 988	48 371	11
04.20.04	Materiële uitgaven	78 858	79 342	73 210	79 079	81 031	82 959	85 394	12
	Totaal 1e (GE/NL) Legerkorps	1 060 723	967 826	1 016 684	1 207 117	1 208 563	1 203 240	1 213 173	
	<i>Nationaal Commando</i>								
04.20.05	Ambtelijk burgerpersoneel	470 261	492 446	474 359	346 711	341 413	340 288	339 209	11
04.20.06	Militair personeel	227 452	224 968	212 539	138 023	134 324	134 817	134 805	11
04.20.07	Overige personele uitgaven	62 332	164 350	160 381	157 897	135 658	134 966	143 204	11
04.20.08	Materiële uitgaven	413 228	595 447	543 964	578 147	596 972	583 083	561 634	12
	Totaal Nationaal Commando	1 173 273	1 477 211	1 391 243	1 220 778	1 208 367	1 193 154	1 178 852	
	<i>Commando Opleidingen Koninklijke landmacht</i>								
04.20.09	Ambtelijk burgerpersoneel	49 344	61 107	61 711	63 043	64 040	65 760	66 475	11
04.20.10	Militair personeel	210 028	330 932	309 241	308 084	309 761	312 637	312 226	11
04.20.11	Overige personele uitgaven	38 889	44 839	44 040	44 256	44 737	45 144	45 212	11
04.20.12	Materiële uitgaven	27 209	25 977	24 847	25 166	24 801	24 742	24 699	12
	Totaal Commando Opleidingen Koninklijke landmacht	325 470	462 855	439 839	440 549	443 339	448 2 83	448 612	
	<i>Overige Eenheden BLS</i>								
04.20.13	Ambtelijk burgerpersoneel	117 664	110 525	110 316	113 252	112 929	112 788	112 779	11
04.20.14	Militair personeel	190 998	153 962	167 444	165 767	164 751	165 076	165 061	11
04.20.15	Overige personele uitgaven	150 511	62 595	56 305	70 437	61 370	53 755	53 822	11
04.20.16	Materiële uitgaven	383 116	223 682	159 970	111 496	90 688	78 866	87 720	12
	Totaal Overig Eenheden BLS	842 289	550 764	494 035	460 952	429 738	410 485	419 382	
	<i>Landmachtstaf</i>								
04.20.17	Ambtelijk burgerpersoneel	27 188	26 284	26 422	26 554	26 697	26 843	27 019	11
04.20.18	Militair personeel	28 959	29 096	30 812	31 107	31 289	31 251	31 248	11
04.20.19	Overige personele uitgaven	4 981	5 504	4 870	4 909	4 953	4 925	4 942	11
04.20.20	Materiële uitgaven	28 739	105 061	96 982	100 566	92 780	91 544	91 726	12
	Totaal Landmachtstaf	89 867	165 945	159 086	163 136	155 719	154 563	154 935	
04.20.21	Wachtgelden en inactiviteitswedden Koninklijke landmacht	107 416	101 492	88 710	74 807	69 016	66 308	63 450	11
	Totaal artikel P&M – Koninklijke landmacht	3 599 038	3 726 093	3 589 597	3 567 339	3 514 742	3 476 033	3 478 404	

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
04.21	Subsidies en bijdragen	1 833	1 833	1 833	1 836	1 839	1 839	1 839	43F
04.22	Investerings groot materieel en infrastructuur								
04.22.01	Automatisering	67 212	139 878	74 220	57 165	55 943	63 855	69 650	52
04.22.02	Logistiek	49 697	86 440	100 400	108 300	139 670	78 000	128 220	52
04.22.03	Commandovoering, verbindingen en gevechtinrichtingen	156 991	142 630	160 710	86 810	96 620	87 030	80 600	13
04.22.04	Elektronisch materieel	20 116	29 790	16 760	20 890	26 500	13 500	13 500	13
04.22.05	Nucleair, biologisch en chemisch materieel (NBC)	0	750	14 240	10 240	7 800	14 700	6 500	52
04.22.06	Luchtverdediging	65 209	85 320	69 320	25 240	14 300	60 300	102 000	13
04.22.07	Manoeuvre	157 918	268 550	263 603	281 102	450 165	357 932	253 239	13
04.22.08	Vuursteun	42 037	27 060	27 490	27 350	39 550	94 000	122 000	13
04.22.09	Gevechtssteun	11 319	25 810	28 590	35 800	18 300	32 000	20 000	13
04.22.10	Infrastructuur	141 669	238 892	250 630	272 071	208 440	193 052	147 357	52
	Totaal investeringen	712 168	1 045 120	1 005 963	924 968	1 057 288	994 369	943 066	
	Totaal uitgaven Koninklijke landmacht	4 313 039	4 773 046	4 597 393	4 494 143	4 573 869	4 472 241	4 423 309	
04.20	Verrekenbare ontvangsten								
04.20.01	Personele ontvangsten	85 612	100 418	82 200	82 200	82 200	82 200	82 200	16
04.20.02	Materiële en specifieke ontvangsten	26 447	55 571	32 051	32 101	32 151	32 201	32 251	16
	Totaal verrekenbare ontvangsten	112 059	155 989	114 251	114 301	114 351	114 401	114 451	
04.21	Niet-verrekenbare ontvangsten	7 543	7 390	7 390	7 390	7 390	7 390	7 390	16
	Totaal ontvangsten Koninklijke landmacht	119 602	163 379	121 641	121 691	121 741	121 791	121 841	

**MEERJARENRAMINGEN PER ARTIKELONDERDEEL
BELEIDSTERREIN KONINKLIJKE LUCHTMACHT**

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
05.20	Personeel en materieel								
	<i>Tactische Luchtmacht (TL)</i>								
05.20.01	Ambtelijk burgerpersoneel	32 734	33 746	32 209	30 499	30 455	30 042	30 042	11
05.20.02	Militair personeel	529 130	550 383	643 690	630 819	619 955	616 235	617 975	11
05.20.03	Overige personele uitgaven	43 978	61 606	57 905	60 742	62 313	59 149	61 849	11
05.20.04	Materiële uitgaven	111 912	108 017	120 963	123 001	125 039	127 077	127 077	12
	Totaal Tactische Luchtmacht	717 754	753 752	854 767	845 061	837 762	832 503	836 943	
	<i>Decentrale Ondersteunende Eenheden (DOE)</i>								
05.20.05	Ambtelijk burgerpersoneel	49 531	51 276	49 343	48 312	48 242	47 607	47 607	11
05.20.06	Militair personeel	225 326	242 591	151 623	149 537	148 075	147 888	147 888	11
05.20.07	Overige personele uitgaven	23 147	29 416	18 308	20 140	20 329	19 989	19 989	11
05.20.08	Materiële uitgaven	49 377	46 238	54 650	57 893	58 218	56 074	55 796	12
	Totaal Decentrale Ondersteunende Eenheden	347 381	369 521	273 924	275 882	274 864	271 558	271 280	
	<i>Hoofdkwartier Koninklijke luchtmacht (HKKLu)</i>								
05.20.09	Ambtelijk burgerpersoneel	42 976	43 636	42 750	41 857	41 796	41 245	41 245	11
05.20.10	Militair personeel	86 931	90 697	85 078	85 012	84 747	84 621	84 581	11
05.20.11	Overige personele uitgaven	191 785	140 111	153 216	152 218	136 076	125 863	126 356	11
05.20.12	Materiële uitgaven	521 624	576 389	489 354	540 789	540 211	570 764	583 339	12
	Totaal Hoofdkwartier Koninklijke luchtmacht	843 316	850 833	770 398	819 876	802 830	822 493	835 521	
05.20.13	Wachtgelden en inactiviteitswedden Koninklijke luchtmacht	27 539	25 308	24 004	21 322	20 156	18 372	18 337	11
	Totaal artikel P&M – Koninklijke luchtmacht	1 935 990	1 999 414	1 923 093	1 962 141	1 935 612	1 944 926	1 962 081	
05.22	Investerings groot materieel en infrastructuur								
05.22.01	Vliegtuigmaterieel (incl. F-16)	526 785	236 983	71 418	130 680	185 004	183 591	211 888	13
05.22.02	Vervoermiddelen	36 493	18 666	19 886	45 624	47 007	68 514	71 919	52
05.22.03	Elektrisch en elektronisch materieel	119 115	166 342	94 954	153 206	153 480	228 079	173 841	13
05.22.04	Bewapeningsmaterieel	42 747	33 651	18 426	56 223	93 401	181 399	118 917	13
05.22.05	Springstoffen en munitie	40 158	31 667	409	1 900	1 000	31 900	60 000	13
05.22.06	Overig materieel	25 100	12 784	11 992	15 672	11 502	11 202	11 604	52
05.22.07	Infrastructuur	206 724	173 500	172 841	157 187	144 044	144 002	172 934	52
	Totaal investeringen	997 122	673 593	389 926	560 492	635 438	848 687	821 103	
	Totaal uitgaven Koninklijke luchtmacht	2 933 112	2 673 007	2 313 019	2 522 633	2 571 050	2 793 613	2 783 184	

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
05.20	Verrekenbare ontvangsten								
05.20.01	Personele ontvangsten	23 558	25 300	25 100	25 100	25 100	25 100	25 100	16
05.20.02	Materiële en specifieke ontvangsten	38 797	74 423	65 100	64 400	64 400	64 400	64 400	16
	Totaal verrekenbare ontvangsten	62 355	99 723	90 200	89 500	89 500	89 500	89 500	
05.21	Niet-verrekenbare ontvangsten	12 738	7 700	7 700	7 700	7 700	7 700	7 700	16
	Totaal ontvangsten Koninklijke luchtmacht	75 093	107 423	97 900	97 200	97 200	97 200	97 200	

**MEERJARENRAMINGEN PER ARTIKELONDERDEEL
BELEIDSTERREIN KONINKLIJKE MARECHAUSSEE**

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
06.20	Personeel en materieel								
06.20.01	Ambtelijk burgerpersoneel	13 215	17 667	17 722	17 665	17 646	17 618	17 667	11
06.20.02	Militair personeel	312 937	342 477	352 747	350 021	352 902	351 690	351 709	11
06.20.03	Overige personele uitgaven	45 425	44 220	43 037	41 977	42 388	42 285	42 240	11
06.20.04	Materiële uitgaven	54 244	59 091	50 468	54 443	55 363	55 606	56 254	12
	Totaal personele en materiële uitgaven	425 821	463 455	463 974	464 106	468 299	467 199	467 870	
06.20.05	Wachtgelden en inactiviteitswedden Koninklijke marechaussee	932	961	937	852	1 046	1 148	1 148	11
	Totaal artikel P&M – Koninklijke marechaussee	426 753	464 416	464 911	464 958	469 345	468 347	469 018	
06.22	Investerings groot materieel en infrastructuur								
06.22.01	Vervoermiddelen en vaartuigen	4 773	7 435	8 200	10 950	9 137	9 500	8 800	13
06.22.02	Elektrisch en elektronisch materieel	4 626	6 995	6 200	7 500	13 100	10 700	9 900	13
06.22.03	Automatiseringsmiddelen	14 963	16 700	5 006	7 000	6 100	6 500	6 500	52
06.22.04	Bewapeningsmaterieel	18	1 800	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	13
06.22.05	Springstoffen en munitie	0	0	0	0	0	0	0	13
06.22.06	Telefooninstallaties	1 227	1 790	1 200	1 500	1 100	1 100	1 000	52
06.22.07	Overig groot materieel	2 023	4 787	1 372	5 048	4 393	3 662	3 715	52
06.22.08	Infrastructuur	20 864	14 812	15 068	21 032	18 036	18 447	18 151	52
	Totaal investeringen	48 494	54 319	38 446	54 430	53 266	51 309	49 466	
	Totaal uitgaven Koninklijke marechaus- see	475 247	518 735	503 357	519 388	522 611	519 656	518 484	
06.20	Verrekenbare ontvangsten								
06.20.01	Personele ontvangsten	2 704	3 762	3 762	3 762	3 762	3 762	3 762	16
06.20.02	Materiële en specifieke ontvangsten	6 170	5 748	5 748	5 748	5 748	5 748	5 748	16
	Totaal verrekenbare ontvangsten	8 874	9 510	9 510	9 510	9 510	9 510	9 510	
06.21	Niet-verrekenbare ontvangsten	1 250	600	600	600	600	600	600	16
	Totaal ontvangsten Koninklijke marechaussee	10 124	10 110	10 110	10 110	10 110	10 110	10 110	

**MEERJARENRAMINGEN PER ARTIKELONDERDEEL
BELEIDSTERREIN MULTI-SERVICE PROJECTEN EN ACTIVITEITEN**

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
08.01	Luchtmobiele brigade								
08.01.01	Bewapende helikopter	193 817	257 123	300 559	318 483	317 379	59 210	11 134	13
08.01.02	Transporthelikopter	102 751	81 336	40 411	9 136	5 579	540	0	13
08.01.03	Luchtmobiel speciaal voertuig	11 869	7 156	4 211	0	0	0	0	13
08.01.04	Persoonsgebonden uitrusting	0	0	0	0	0	0	0	13
08.01.05	Overige specifieke materieelprojecten	2 417	139	9 185	0	0	0	0	13
08.01.06	Infrastructuur grondcomponent	0	1 000	0	0	0	0	0	13
08.01.07	Infrastructuur luchtcomponent	11 626	15 937	7 135	0	0	0	0	13
	Totaal luchtmobiele brigade	322 480	362 691	361 501	327 619	322 958	59 750	11 134	
08.02	Vredesoperaties (onderverdeling naar contributies en operaties)								
	VN-contributies	30 349	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	01
	SFOR		137 000	136 000					01
	KFOR		136 000	133 000					01
	UNFICYP		7 000	7 000	3 600				01
	Voorziening voor vredesoperaties	192 039	166 913	48 207	218 030	217 124	217 124	217 124	01
	Totaal vredesoperaties	222 388	477 913	355 207	252 630	248 124	248 124	248 124	
08.03	Doelmatigheidsbesparingen	0	0	0	0	0	0	0	01
08.04	Overige uitgaven Internationale Samenwerking								
08.04.01	Attachés	40 977	41 483	41 502	41 477	41 481	41 480	41 480	11
08.04.02	Kustwacht Nederlandse Antillen en Aruba	36 532	53 770	55 035	36 765	36 769	36 319	36 319	12
08.04.03	Overige uitgaven	1 264	1 500	0	0	0	0	0	52
	Totaal Overige uitgaven Internat. Samenwerking	78 773	96 753	96 537	78 242	78 250	77 799	77 799	
08.05	Efficiencybesparing/ kwaliteitsverbetering	0	0	0	-100 000	-125 000	-150 000	-150 000	01
	Totaal uitgaven Multi-service proj. en activiteiten	623 641	937 357	813 245	558 491	524 332	235 673	187 057	
08.01	Ontvangsten luchtmobiele brigade	1 708	0	0	0	0	0	0	16
08.02	Ontvangsten n.a.v. vredesoperaties	14 751	23 700	3 600	3 100	3 100	3 100	3 100	06

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
08.03	Overige ontvangsten Internationale Samenwerking	1 382	19 300	8 400	8 200	8 200	8 000	8 000	16
	Totaal ontvangsten Multi-service proj.en activiteiten	17 841	43 000	12 000	11 300	11 300	11 100	11 100	

**MEERJARENRAMINGEN PER ARTIKELONDERDEEL
BELEIDSTERREIN DEFENSIE INTERSERVICE COMMANDO (Dico)**

(bedragen x f 1 000,00)

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
09.02	Personeel en materieel Dico								
	<i>Staf Defensie Interservice Commando (Staf Dico)</i>								
09.02.01	Ambtelijk burgerpersoneel	2 991	3 157	3 227	3 100	2 983	2 865	2 753	11
09.02.02	Militair personeel	2 764	2 682	2 560	2 441	2 327	2 218	2 113	11
09.02.03	Overige personele uitgaven	409	625	2 625	1 625	625	625	625	11
09.02.04	Materiële uitgaven	1 313	8 264	- 430	3 106	2 835	2 820	2 820	12
	Totaal Staf Dico	7 477	14 728	7 982	10 272	8 770	8 528	8 311	
	<i>Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie (DVVO)</i>								
09.02.05	Ambtelijk burgerpersoneel	16 032	16 153	16 268	16 096	15 915	15 758	15 758	11
09.02.06	Militair personeel	30 162	30 299	30 766	30 667	30 661	30 681	30 637	11
09.02.07	Overige personele uitgaven	5 162	5 414	5 283	5 283	5 283	5 283	5 283	11
09.02.08	Materiële uitgaven	56 339	68 941	63 028	62 286	60 734	60 904	60 341	12
	Totaal DVVO	107 695	120 807	115 345	114 332	112 593	112 626	112 019	
	<i>Defensie Werving en Selectie (DWS)</i>								
09.02.09	Ambtelijk burgerpersoneel	12 345	13 705	13 396	12 736	12 335	12 319	12 319	11
09.02.10	Militair personeel	20 789	20 637	20 453	19 936	19 889	19 859	19 859	11
09.02.11	Overige personele uitgaven	3 034	2 454	2 421	2 351	2 351	2 351	2 351	11
09.02.12	Materiële uitgaven	70 316	79 469	74 126	73 681	73 751	73 747	73 747	12
	Totaal DWS	106 484	116 265	110 396	108 704	108 326	108 276	108 276	
	<i>Instituut Defensie Leergangen (IDL)</i>								
09.02.13	Ambtelijk burgerpersoneel	3 087	3 373	3 361	3 355	3 346	3 341	3 341	11
09.02.14	Militair personeel	5 516	5 781	5 885	5 854	5 840	5 832	5 832	11
09.02.15	Overige personele uitgaven	4 279	5 422	5 422	5 422	5 422	5 422	5 422	11
09.02.16	Materiële uitgaven	6 000	4 568	4 569	4 491	4 491	4 491	4 491	12
	Totaal IDL	18 882	19 144	19 237	19 122	19 099	19 086	19 086	
	<i>Militair Geneeskundig Facilitair Bedrijf (MGFB)</i>								
09.02.17	Ambtelijk burgerpersoneel	27 964	30 444	30 236	27 907	26 398	26 366	26 366	11
09.02.18	Militair personeel	38 826	38 210	37 689	37 476	37 392	37 337	37 337	11
09.02.19	Overige personele uitgaven	14 969	12 145	10 317	10 040	9 855	9 855	9 855	11
09.02.20	Materiële uitgaven	40 161	43 905	35 125	32 881	36 179	36 962	36 762	12
	Totaal MGFB	121 920	124 704	113 367	108 304	109 824	110 520	110 320	
	<i>Overige Interservice Diensten (OID)</i>								
09.02.21	Ambtelijk burgerpersoneel	31 115	31 902	28 650	28 562	27 280	27 349	27 461	11
09.02.22	Militair personeel	23 089	25 478	24 210	24 774	24 698	24 741	24 814	11
09.02.23	Overige personele uitgaven	4 901	5 597	4 335	4 362	4 730	4 730	4 730	11
09.02.24	Materiële uitgaven	20 010	22 203	12 973	15 609	15 215	14 900	14 575	12
	Totaal Overige Interservice Diensten	79 115	85 180	70 168	73 307	71 923	71 720	71 580	

Artikel	Omschrijving	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Econ.code
09.02.25	Wachtgelden en inactiviteitswedden Dico	11 128	12 202	10 689	9 618	9 080	8 365	7 755	11
	Totaal personeel en materieel Dico	452 701	493 030	447 184	443 659	439 615	439 121	437 347	
09.03	Investerings groot materieel en infrastructuur								
09.03.01	Groot Materieel	17 674	7 114	7 332	7 371	7 461	7 341	7 341	52
09.03.02	Infrastructuur	17 654	12 303	16 285	4 400				52
	Totaal investeringen	35 328	19 417	23 617	11 771	7 461	7 341	7 341	
	Totaal uitgaven Dico	488 029	512 447	470 801	455 430	447 076	446 462	444 688	
09.02	Verrekenbare ontvangsten Dico								
09.02.01	Personele ontvangsten	51 796	43 170	41 670	42 170	42 670	43 170	43 170	16
09.02.02	Materiële en specifieke ontvangsten	2 848	2 025	2 025	2 025	2 025	2 025	2 025	16
	Totaal verrekenbare ontvangsten Dico	54 644	45 195	43 695	44 195	44 695	45 195	45 195	
	Totaal ontvangsten Dico	54 644	45 195	43 695	44 195	44 695	45 195	45 195	

Overzicht a. Uitgaven en ontvangsten per (macro-)economische categorie, totalen per economische hoofdgroep (bedragen x f 1 000,-)

UITGAVEN	CODE	1999	2000
Niet verdeeld	01	485 836	436 872
Interne verrichtingen	03	118 836	117 432
TOTAAL TRANSACTIES DIE NIET OF NIET ONMIDDELIJK OVER DE HOOFDGROEPEN 1 TOT EN MET 9 WORDEN VERDEELD	0	604 672	554 304
Beloning van werknemers	11	8 246 444	8 132 061
Overige goederen en diensten	12	2 818 463	2 500 170
Duurzame militaire goederen	13	1 848 232	1 687 387
TOTAAL OUTPUT, INTERMEDIAR VERBRUIK, AFSCHRIJVINGEN EN BELONING VAN WERKNEMERS	1	12 913 139	12 319 618
Subsidies	31	4 674	3 744
TOTAAL PRIMAIRE INKOMENSOVERDRACHTEN	3	4 674	3 744
Overige inkomensoverdrachten, sector centrale overheid	43A	96 183	68 350
Overige inkomensoverdrachten, sector instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van gezinnen	43F	2 166	2 166
Overige inkomensoverdrachten, buitenland	43G	122 977	120 853
TOTAAL SECUNDAIRE INKOMENSOVERDRACHTEN	4	221 326	191 369
Investerings in grondwerken, water- en wegenbouwkundige werken	51	523 185	557 834
Overige nieuwe investeringsgoederen	52	750 161	550 753
TOTAAL INVESTERINGEN EN AFSCHRIJVINGEN	5	1 273 346	1 108 587
Overige kapitaaloverdrachten, sector ondernemingen in de vorm van vennootschappen	63D	0	0
Overige kapitaaloverdrachten, sector instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van gezinnen	63F	0	0
Overige kapitaaloverdrachten, sector diverse institutionele eenheden	63Z	12 815	12 890
TOTAAL KAPITAALOVERDRACHTEN EN AAN- EN VERKOPEN VAN NIET-GEPRODUCEERDE NIET-FINANCIËLE ACTIVA	6	12 815	12 890
TOTAAL UITGAVEN		15 029 972	14 190 512
ONTVANGSTEN	CODE	1999	2000
Niet verdeeld	06	23 700	3 600
TOTAAL TRANSACTIES DIE NIET OF NIET ONMIDDELIJK OVER DE HOOFDGROEPEN 1 TOT EN MET 9 WORDEN VERDEELD	0	23 700	3 600
Verkopen van goederen en diensten	16	534 930	720 042
TOTAAL ONTVANGSTEN DIE SAMENHANGEN MET DE OUTPUT, INTERMEDIAR VERBRUIK, AFSCHRIJVINGEN EN BELONING VAN WERKNEMERS	1	534 930	720 042
Overige inkomensoverdrachten	47B	4 100	4 100
TOTAAL ONTVANGSTEN DIE SAMENHANGEN MET DE SECUNDAIRE INKOMENSOVERDRACHTEN	4	4 100	4 100
TOTAAL ONTVANGSTEN		562 730	727 742

Overzicht b: Uitgaven en ontvangsten functionele categorie

(bedragen x f 1 000,-)

CODE	OMSCHRIJVING	Uitgaven 1999	Ontvangsten 1999	Uitgaven 2000	Ontvangsten 2000
02.0	Algemeen en Dico	2 100 170	89 480	2 004 389	361 780
02.1	Koninklijke landmacht en marechaussee	5 654 472	173 489	5 462 251	131 751
02.2	Koninklijke luchtmacht	2 673 007	107 423	2 313 019	97 900
02.3	Koninklijke marine	3 054 012	145 238	2 940 178	120 211
02.4	Militaire pensioenen	966 822	4 100	938 366	4 100
02.5	Buitenlandse militaire bijstand	574 666	43 000	451 744	12 000
02.9	Loonbijstelling	6 823	0	30 565	0
02.9	Prijsbijstelling	0	0	50 000	0
02.9	Efficiencybesparing/ kwaliteitsverbetering	0	0	0	0
TOTAAL DEFENSIE (X)		15 029 972	562 730	14 190 512	727 742

Ramingskengetallen 2000

Het uitgebreid opnemen van ramingskengetallen in de artikelsgewijze toelichting past niet goed bij het streven naar een meer resultaatgerichte sturing met aandacht voor doelmatigheid en doeltreffendheid. Om het inzicht in de relatie tussen input en uitgaven te behouden, heeft Defensie gekozen voor een separaat samenvattend overzicht van ramingskengetallen en andere volume-gegevens op het niveau van beleidsterrein. Dit overzicht is in deze bijlage opgenomen.

De ramingskengetallen zijn op geüniformeerde wijze tot stand gebracht en voldoen aan de kwaliteitseisen ten aanzien van bruikbaarheid voor verantwoording en presentatie in begrotingsstukken. De ramingsbedragen van de uitgavenartikelen «Personeel en materieel» en het uitgavenartikel 02.02 «Militaire pensioenen en uitkeringen» worden met meerjarige ramingskengetallen toegelicht. Om aansluiting met het uitgaventotaal van het betreffende begrotingsartikel te behouden zijn ook de overige «budgettaire» volumegegevens naar soort van uitgaven gespecificeerd.

De in de bijlage opgenomen ramingskengetallen zijn als volgt samen te vatten:

- de bezoldigingsuitgaven worden volledig op basis van het gemiddelde salaris per volle-tijdsequivalent (vte) met vier uniforme ramingskengetallen toegelicht: voor actief burger-personeel, niet-actief burgerpersoneel, militairen beroeps onbepaalde tijd (BOT) en militairen beroeps bepaalde tijd (BBT);
- bij de personele uitgaven zijn uniforme ramingskengetallen opgenomen voor:
 - inhuur tijdelijk personeel (op basis van mensjaren);
 - persoonsgebonden personele uitgaven (op basis van vte'n); Hierin zijn de uitgaven opgenomen voor kleding en uitrusting, voeding, reizen, verplaatsen, representatie, persoonsgebonden toelagen en uitkeringen, onderwijs en opleidingen, voorziening woonruimte, geneeskundige verzorging en overige personele zaken. Vanwege de hoogte en het specifieke karakter van de soort uitgaven hebben de beleidsterreinen Koninklijke landmacht en Koninklijke luchtmacht separate kengetallen opgenomen voor kleding, voeding en opleidingen.
 - Voor de vliegopleidingen zijn separate ramingskengetallen opgenomen bij het beleidsterrein Koninklijke marine en de Koninklijke luchtmacht.
- bij de materiële uitgaven zijn uniforme ramingskengetallen opgenomen voor:
 - uitbesteding O-, I- & A-deskundigheid op basis van mensjaren);
 - persoonsgebonden materiële uitgaven (op basis van vte'n); Hierin zijn de uitgaven opgenomen voor kleine bedrijfsmatige investeringen, huisvesting, onderhoud gebouwen en terreinen, bureauezaken, inventarisgoederen en klein materieel, informatiesystemen, data- en telecommunicatie, voertuigen, geneeskundig materiaal en overige materiële zaken. Vanwege de hoogte en het

- specifieke karakter van de soort uitgaven heeft het beleidsterrein Koninklijke landmacht separate kengetallen opgenomen voor huisvesting, onderhoud gebouwen en terreinen, investarisgoederen en klein materieel.
- Voor de brandstoffen, oliën, smeermiddelen en bedrijfsstoffen zijn bij de beleidsterreinen separate ramingskengetallen opgenomen.
 - de uitgaven voor militaire pensioenen, de wachtgelden en inactiviteitswedden zijn – per soort van regeling – met uniforme ramingskengetallen op basis van «aantallen in uitkeringsjaren» toegelicht.

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beleidsreijn Algemeen/artikel U01.20								
AMBTELIJKE BURGERPERSENEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	1 056	1 063	1 015	971	941	941	941
waarvan:								
– actief personeel	aantal vte'n	1 027	1 035	984	940	910	910	910
– gemiddeld salaris	x f 1,-	92 227	97 770	99 902	99 756	99 738	99 382	99 382
– totale uitgaven	x f 1000,-	94 717	101 192	98 304	93 771	90 762	90 695	90 695
– niet-actief personeel	aantal vte'n	29	28	31	31	31	31	31
– gemiddeld salaris	x f 1,-	39 517	49 786	58 032	58 032	58 032	58 032	58 032
– totale uitgaven	x f 1000,-	1 146	1 394	1 799	1 799	1 799	1 799	1 799
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	95 863	102 586	100 103	95 570	92 561	92 494	92 494
Andere volumegegevens:								
– Uitgaven inzake TRIP	x f 1000,-	0	0	3 400	0	0	0	0
Totaal ambtelijk burgerpersoneel	x f 1000,-	95 863	102 586	103 503	95 570	92 561	92 494	92 494
MILITAIR PERSENEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	606	608	634	631	628	628	628
waarvan:								
– beroeps onbepaalde tijd	aantal vte'n	578	583	608	605	602	602	602
– gemiddeld salaris	x f 1,-	96 974	103 808	103 510	104 174	104 027	103 963	103 963
– totale uitgaven	x f 1000,-	56 051	60 520	62 934	63 025	62 624	62 586	62 586
– beroeps bepaalde tijd	aantal vte'n	28	25	26	26	26	26	26
– gemiddeld salaris	x f 1,-	56 393	61 760	62 538	63 115	63 115	63 115	63 115
– totale uitgaven	x f 1000,-	1 579	1 544	1 626	1 641	1 641	1 641	1 641
Totaal militair personeel	x f 1000,-	57 630	62 064	64 560	64 666	64 265	64 227	64 227
OVERIGE PERSONELE UITGAVEN								
– inhuur tijdelijk personeel	aantal mensjaren	26	12,0	22,2	12,3	11,3	11,3	11,1
– gemiddelde uitgaven per mensjaar	x f 1,-	74 000	71 083	70 901	70 650	70 708	70 708	70 360
– totale uitgaven	x f 1000,-	1 924	853	1 574	869	799	799	781
– overige persoonsgebonden personele uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	1 633	1 643,0	1 618,0	1 571,0	1 538,0	1 538,0	1 538,0
– gemiddeld per vte	x f 1,-	7 972	8 610	9 226	9 223	9 179	9 178	9 196
– totale uitgaven	x f 1000,-	13 018	14 147	14 927	14 489	14 117	14 116	14 144
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	14 942	15 000	16 501	15 358	14 916	14 915	14 925
Andere volumegegevens:								
– TRIP	x f 1000,-	0	0	400	0	0	0	0
– representatie bijzondere projecten	x f 1000,-	0	0	1 000	4 000	0	0	0
– georganiseerd overleg	x f 1000,-	4 245	4 007	3 707	3 207	3 207	3 207	3 507
– raden en commissies	x f 1000,-	543	779	2 183	1 915	1 915	1 915	1 915
– lump-sum geneeskundige verzorging	x f 1000,-	0	0	0	0	0	0	0
– overige personele zaken	x f 1000,-	1 697	2 256	2 116	2 047	2 038	2 039	2 029
Sub-totaal:	x f 1000,-	6 485	7 042	9 406	11 169	7 160	7 161	7 451
Totaal overige personele uitgaven	x f 1000,-	21 427	22 042	25 907	26 527	22 076	22 076	22 376

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
MATERIËLE UITGAVEN								
– uitbesteding O-, I- en A-deskundigheid	mensjaren	97	112	85	30	24	23	23
– gemiddeld per mensjaar	x f 1,-	345 000	345 000	345 000	345 000	345 000	345 000	345 000
– totale uitgaven	x f 1000,-	33 482	38 501	29 272	10 306	8 360	8 044	8 032
– brandstoffen, oliën en smeermiddelen (diesel)	aantal m ³	0	194	194	194	194	194	194
– gemiddeld per m ³	x f 1,-	0	1 480	1 480	1 480	1 480	1 480	1 480
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	287	287	287	287	287	287
– overige persoonsgebonden materiële uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	1 633	1 642,5	1 617,5	1 570,5	1 537,5	1 537,5	1 537,5
– gemiddeld per vte	x f 1,-	14 357	11 984	17 756	13 137	15 965	14 644	15 649
– totale uitgaven	x f 1000,-	23 445	19 683	28 720	20 632	24 546	22 515	24 061
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	56 927	58 471	58 279	31 225	33 193	30 846	32 380
Andere volumegegevens:								
– kleine bedrijfsmatige investeringen	x f 1000,-	34 844	16 464	10 383	18 289	18 974	20 306	18 872
– informatiesystemen	x f 1000,-	27 397	25 879	18 242	20 983	30 156	13 195	26 959
– voertuigen	x f 1000,-	1 257	947	392	621	1 087	1 012	1 087
– overige materiële uitgaven	x f 1000,-	2 015	2 458	1 526	1 826	2 420	2 420	2 420
– taakstelling efficiencybesparing	x f 1000,-	0	0	- 2 400	0	0	0	0
Sub-totaal:	x f 1000,-	65 513	45 748	28 143	41 719	52 637	36 933	49 338
Totaal materiële uitgaven	x f 1000,-	122 440	104 219	86 422	72 944	85 830	67 779	81 718
WACHTGELDEN EN INACTIVITEITSWEDDEN								
WACHTGELDEN SBK/UBMO BURGERPERSENEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	193	181	160	147	112	90	90
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	27 731	26 442	30 275	30 932	31 259	31 300	20 756
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	5 352	4 786	4 844	4 547	3 501	2 817	1 868
REGULIERE WACHTGELDEN BURGERPERSENEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	18	33	27	25	15	12
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	29 556	24 515	23 333	22 400	22 867	24 000
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	532	809	630	560	343	288
WAO BURGERPERSENEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	6	14	22	30	33	33
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	40 167	41 786	41 818	41 500	41 818	41 818
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	241	585	920	1 245	1 380	1 380
OVERIGE WACHTGELDEN BURGERPERSENEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	50	26	23	15	18	10	20
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	26 060	42 577	21 522	22 533	22 056	16 400	17 200
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	1 303	1 107	495	338	397	164	344
OVERIGE UITKERINGEN	x f 1000,-	0	280	280	280	280	280	280
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	6 655	6 946	7 013	6 715	5 983	4 984	4 160
Uitvoeringskosten	x f 1000,-	3 108	1 371	1 147	1 147	1 147	1 147	1 147
Totaal wachtgelden en inactiviteitswedden	x f 1000,-	9 763	8 317	8 160	7 862	7 130	6 131	5 307
TOTAAL artikel U01.20	x f 1000,-	307 123	299 228	288 552	267 569	271 862	252 707	266 122

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beleidsrelin Pensioenen en uitkeringen/artikel U02.02								
MILITAIRE NABESTAANDENPENSIOENEN								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	4 220	4 249	4 311	4 382	4 459	4 536	4 613
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,–	14 654	14 930	14 800	14 735	14 686	14 628	14 577
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,–	61 840	63 439	63 803	64 570	65 486	66 352	67 242
MILITAIRE DIENSTTIJDPENSIOENEN								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	24 475	24 503	24 684	24 778	24 987	25 717	26 334
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,–	24 836	26 002	25 728	25 585	25 330	24 620	24 068
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,–	607 870	637 132	635 069	633 943	632 921	633 164	633 800
<i>Andere volumegegevens:</i>								
– Kapitaaldekking nominale bijdrage	x f 1000,–	0	79 850	57 703	68 142	74 742	76 844	79 144
– Kapitaaldekking lening ABP (hoofdsom)	x f 1000,–	0	0	0	31 266	83 514	80 840	78 166
– Kapitaaldekking lening ABP (rente)	x f 1000,–	0	0	0	617	2 880	6 377	9 771
Sub-totaal:	x f 1000,–	0	79 850	57 703	100 025	161 136	164 061	167 081
Totaal militaire diensttijdpensoenen	x f 1000,–	607 870	716 982	692 772	733 968	794 057	797 225	800 881
MILITAIRE INVALIDITEITSPENSIOENEN								
INVALIDITEITSPENSIOENEN EX-DIENSTPLICHTIGEN < 65 JAAR								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	7 115	7 028	6 845	6 649	6 444	6 222	5 975
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,–	9 606	9 875	9 825	9 835	9 854	9 863	9 884
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,–	68 349	69 402	67 254	65 394	63 499	61 369	59 055
INVALIDITEITSPENSIOENEN BEROEPS < 65 JAAR								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	945	928	894	863	842	828	814
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,–	10 262	10 565	10 521	10 532	10 546	10 553	10 557
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,–	9 698	9 804	9 406	9 089	8 880	8 738	8 593
INVALIDITEITSPENSIOENEN EX-DIENSTPLICHTIGEN >= 65 JAAR								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	5 158	5 182	5 207	5 183	5 111	5 003	4 872
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,–	10 739	11 005	10 950	10 967	10 990	11 001	11 020
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,–	55 392	57 026	57 017	56 842	56 168	55 036	53 691
INVALIDITEITSPENSIOENEN BEROEPS >= 65 JAAR								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	2 199	2 177	2 134	2 084	2 020	1 952	1 895
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,–	14 712	14 895	14 820	14 814	14 825	14 819	14 809
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,–	32 351	32 427	31 626	30 873	29 947	28 926	28 064

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOENEN < 15%								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	2 492	2 621	2 607	2 593	2 578	2 554	2 523
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	2 223	2 311	2 302	2 308	2 313	2 318	2 321
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	5 539	6 057	6 001	5 984	5 964	5 919	5 856
BOVENWETTELIJKE ARBEIDSONGESCHIKTHEID								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	1 042	990	939	892	881	900
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	7 439	7 390	7 390	7 393	7 394	7 389
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	7 751	7 316	6 939	6 595	6 514	6 650
SUPPLETIEREGELING								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	238	193	148	103	80	80
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	16 529	16 430	16 412	16 379	16 475	16 475
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	3 934	3 171	2 429	1 687	1 318	1 318
<i>Andere volumegegevens:</i>								
- bovenwettelijke arbeidsongeschiktheid	x f 1000,-	9 415	0	0	0	0	0	0
- suppletie arbeidsongeschiktheid	x f 1000,-	4 230	0	0	0	0	0	0
sub-totaal	x f 1000,-	13 645	0	0	0	0	0	0
Totaal militaire invaliditeitspensioenen	x f 1000,-	184 974	186 401	181 791	177 550	172 740	167 820	163 227
UITKERINGSWET GEWEZEN MILITAIREN								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	10 314	10 275	10 293	10 468	10 761	11 131	11 443
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	68 395	73 457	73 543	73 237	72 925	72 508	72 063
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	705 422	754 771	756 974	766 641	784 744	807 083	824 614
<i>Overige artikelonderdelen:</i>								
Sociale zorg	x f 1000,-	12 534	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
Overige uitkeringen	x f 1000,-	17 177	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Reserve-overdracht	x f 1000,-	16 338	18 600	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800
Veteranenbeleid	x f 1000,-	84 135	49 144	6 022	3 423	3 424	3 424	3 424
Sub-totaal:	x f 1000,-	130 184	96 744	51 822	49 223	49 224	49 224	49 224
TOTAAL artikel U02.02	x f 1000,-	1 690 290	1 818 337	1 747 162	1 791 952	1 866 251	1 887 704	1 905 188

**RAMINGSKENGETALLEN EN VOLUMEGEREGEVENS PER
BELEIDSTERREIN**

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beleidssterrein Koninklijke marine/artikel U03.20								
AMBTELIJKE BURGERPERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	4 548	4 443	4 278	4 267	4 205	4 189	4 189
waarvan:								
– actief personeel	aantal vte'n	4 458	4 346	4 181	4 170	4 108	4 092	4 092
– gemiddeld salaris	x f 1,-	75 678	78 438	78 797	78 606	78 450	78 374	78 374
– totale uitgaven	x f 1000,-	337 374	340 892	329 451	327 788	322 271	320 708	320 708
– niet-actief personeel	aantal vte'n	90	97	97	97	97	97	97
– gemiddeld salaris	x f 1,-	50 500	64 969	64 753	64 505	64 361	64 309	64 309
– totale uitgaven	x f 1000,-	4 545	6 302	6 281	6 257	6 243	6 238	6 238
Totaal ambtelijk burgerpersoneel	x f 1000,-	341 919	347 194	335 732	334 045	328 514	326 946	326 946
MILITAIR PERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	13 268	13 000	12 719	12 505	12 484	12 489	12 546
waarvan:								
– beroeps onbepaalde tijd	aantal vte'n	8 681	8 405	8 129	7 966	7 985	7 972	8 029
– gemiddeld salaris	x f 1,-	83 748	86 351	87 281	86 372	85 847	85 849	85 418
– totale uitgaven	x f 1000,-	727 020	725 779	709 504	688 038	685 490	684 389	685 820
– beroeps bepaalde tijd	aantal vte'n	4 427	4 435	4 431	4 380	4 342	4 360	4 360
– gemiddeld salaris	x f 1,-	59 564	62 937	62 595	61 941	60 693	60 028	60 510
– totale uitgaven	x f 1000,-	263 692	279 125	277 359	271 303	263 530	261 723	263 823
– ANT-/ARUMIL	aantal vte'n	160	160	159	159	157	157	157
– gemiddeld salaris	x f 1,-	40 125	37 869	37 478	36 566	33 637	32 331	29 389
– totale uitgaven	x f 1000,-	6 420	6 059	5 959	5 814	5 281	5 076	4 614
Totaal militair personeel	x f 1000,-	997 132	1 010 963	992 822	965 155	954 301	951 188	954 257
OVERIGE PERSONELE UITGAVEN								
– inhuur tijdelijk personeel	aantal mensjaren	449	468	383	319	342	255	212
– gemiddelde uitgaven per mensjaar	x f 1,-	72 081	73 427	73 403	73 399	73 405	73 399	73 390
– totale uitgaven	x f 1000,-	32 357	34 349	28 128	23 429	25 134	18 680	15 588
– overige persoonsgebonden personele uitgaven voor de Admiraliteit	aantal vte'n (bp en mp)	1 974	1 799	1 654	1 642	1 632	1 632	1 632
– gemiddeld per vte	x f 1,-	4 177	4 100	4 466	4 498	4 526	4 526	4 526
– totale uitgaven	x f 1000,-	8 245	7 376	7 386	7 386	7 386	7 386	7 386
– overige persoonsgebonden personele uitgaven overige KM-ressorts	aantal vte'n (bp en mp)	15 681	15 387	15 086	14 874	14 803	14 792	14 849
– gemiddeld per vte	x f 1,-	5 015	5 221	5 365	5 297	5 276	5 254	5 245
– totale uitgaven	x f 1000,-	78 640	80 336	80 938	78 781	78 104	77 722	77 890
– overige persoonsgebonden personele uitgaven voor de gehele KM	aantal vte'n (bp en mp)	17 650	17 186	16 740	16 516	16 435	16 424	16 481
– gemiddeld per vte	x f 1,-	2 493	2 067	2 139	2 286	2 290	2 318	2 305
– totale uitgaven	x f 1000,-	44 006	35 518	35 811	37 751	37 632	38 071	37 981
Totaal overige personele uitgaven	x f 1000,-	163 248	157 579	152 263	147 347	148 256	141 859	138 845

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
MATERIËLE UITGAVEN								
– uitbesteding O-, I- en A-deskundigheid	aantal mensjaren	9	7	3	2	2	2	2
– gemiddeld per mensjaar	x f 1,-	257 159	261 000	262 800	260 476	261 579	260 476	260 476
– totale uitgaven	x f 1000,-	2 263	1 827	657	547	497	547	547
– overige persoonsgebonden materiële uitgaven voor de KM-ressorts	aantal vte'n (bp en mp)	15 681	15 387	15 086	14 874	14 803	14 792	14 849
– gemiddeld per vte	x f 1,-	5 372	6 932	6 432	6 290	6 326	6 336	6 301
– totale uitgaven	x f 1000,-	84 243	106 667	97 032	93 551	93 646	93 725	93 564
– overige persoonsgebonden materiële uitgaven voor de gehele KM	aantal vte'n (bp en mp)	17 650	17 186	16 740	16 516	16 435	16 424	16 481
– gemiddeld per vte	x f 1,-	6 361	4 948	4 671	4 585	4 630	4 782	4 734
– totale uitgaven	x f 1000,-	112 266	85 035	78 198	75 726	76 098	78 544	78 022
– brandstoffen, oliën en smeermiddelen:								
– gasolie schepen	x 1000 m ³	0	84,9	79,1	75,3	0	0	0
– kerosine patrouillevliegtuigen	x 1000 m ³	0	10,6	9,5	7,3	0	0	0
– helikopterbrandstof	x 1000 m ³	0	2,2	2,2	2,2	0	0	0
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	27 346	29 153	29 346	27 495	24 330	24 330
– vliegopleidingen	aantal vliegers in opleiding	0	19	17	17	17	17	17
– gemiddeld per vlieger in opleiding	x f 1,-	0	149 526	160 529	160 529	160 529	160 529	160 529
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	2 841	2 729	2 729	2 729	2 729	2 729
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	198 772	223 716	207 769	201 899	200 465	199 875	199 192
Andere volumegegevens:								
– overige materiële uitgaven	x f 1000,-	407 571	370 481	313 181	329 394	319 049	321 734	331 533
Totaal materiële uitgaven	x f 1000,-	606 343	594 197	520 950	531 293	519 514	521 609	530 725
WACHTGELDEN EN INACTIVITEITSWEDDEN								
WACHTGELDEN SBK/UBMO BURGERPERSONEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	243	343	354	399	433	401	384
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	48 198	51 324	51 455	52 198	52 704	52 648	52 609
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	11 712	17 604	18 215	20 827	22 821	21 112	20 202
OVERIGE WACHTGELDEN BURGERPERSONEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	68	73	72	77	74	68	62
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	40 853	36 959	34 208	32 000	30 865	31 824	32 387
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	2 778	2 698	2 463	2 464	2 284	2 164	2 008
WAO BURGERPERSONEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	17	42	66	89	98	98
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	32 588	32 071	32 061	32 169	32 398	32 398
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	554	1 347	2 116	2 863	3 175	3 175
OVERIGE UITKERINGEN	x f 1000,-	3 518	2 395	2 237	2 400	2 781	2 483	3 597
WACHTGELDEN SBK/UBMO MILITAIR PERSONEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	16	23	21	17	13	10	8
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	43 500	29 348	31 667	33 882	36 615	39 300	44 000
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	696	675	665	576	476	393	352

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
WERKLOOSHEIDSBESLUIT BBT-MILITAIREN								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	199	227	292	278	247	246	246
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	22 015	25 163	25 027	24 493	24 328	24 378	24 378
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	4 381	5 712	7 308	6 809	6 009	5 997	5 997
WAO MILITAIR PERSONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	9	27	44	61	68	68
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	53 889	49 926	49 864	49 574	50 662	50 662
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	485	1 348	2 194	3 024	3 445	3 445
OVERIGE WACHTGELDEN MILITAIR PERSONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	39	63	38	33	30	23	18
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	27 923	16 222	11 026	8 545	8 567	9 609	11 889
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	1 089	1 022	419	282	257	221	214
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	24 174	31 145	34 002	37 668	40 515	38 990	38 990
Uitvoeringskosten	x f 1000,-	5 434	5 444	5 462	5 479	5 491	5 493	5 493
Totaal wachtgelden en inactiviteitswedden	x f 1000,-	29 608	36 589	39 464	43 147	46 006	44 483	44 483
Totaal artikel U03.20	x f 1000,-	2 138 250	2 146 522	2 041 231	2 020 987	1 996 591	1 986 085	1 995 256

**RAMINGSKENGETALLEN EN VOLUMEGEREGEVENS PER
BELEIDSTERREIN**

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beleidssterrein Koninklijke landmacht/artikel U04.20								
AMBTELIJKE BURGERPERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	9 857	9 614	9 278	9 097	8 924	8 747	8 703
waarvan:								
– actief personeel	aantal vte'n	9 628	9 400	9 064	8 883	8 710	8 533	8 489
– gemiddeld salaris	x f 1,-	69 779	73 471	74 323	74 212	74 186	74 177	74 196
– totale uitgaven	x f 1000,-	671 829	690 624	673 663	659 222	646 158	632 956	629 851
– niet-actief personeel	aantal vte'n	229	214	214	214	214	214	214
– gemiddeld salaris	x f 1,-	58 664	60 425	59 369	59 514	59 435	59 070	59 051
– totale uitgaven	x f 1000,-	13 434	12 931	12 705	12 736	12 719	12 641	12 637
Totaal ambtelijk burgerpersoneel	x f 1000,-	685 263	703 555	686 368	671 958	658 877	645 597	642 488
MILITAIR PERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	23 409	23 190	23 116	23 185	23 454	23 810	24 045
waarvan:								
– beroeps onbepaalde tijd	aantal vte'n	11 216	10 801	10 641	10 401	10 257	10 082	9 984
– gemiddeld salaris	x f 1,-	82 073	84 664	87 545	87 358	87 204	87 087	87 093
– totale uitgaven	x f 1000,-	920 531	914 451	931 567	908 606	894 452	878 016	869 540
– beroeps bepaalde tijd	aantal vte'n	11 985	12 115	12 189	12 497	12 911	13 442	13 775
– gemiddeld salaris	x f 1,-	52 328	52 960	53 196	53 035	52 974	52 932	52 960
– totale uitgaven	x f 1000,-	627 147	641 613	648 403	662 779	683 942	711 515	729 529
– zakgeldgenietenden/wedden (vanaf 2000) KMA	aantal vte'n	208	274	286	287	286	286	286
– gemiddeld salaris	x f 1,-	14 625	13 226	49 129	48 920	48 976	48 916	48 913
– totale uitgaven	x f 1000,-	3 042	3 624	14 051	14 040	14 007	13 990	13 989
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	1 550 720	1 559 688	1 594 021	1 585 425	1 592 401	1 603 521	1 613 058
Andere volumegegevens:								
– Uitgaven inzake de Nationale reserve	x f 1000,-	12 793	15 201	12 575	12 635	12 622	12 635	12 684
– eindcontroleslag KL-breed	x f 1000,-	13 887	0	0	0	0	0	0
Sub-totaal	x f 1000,-	26 680	15 201	12 575	12 635	12 622	12 635	12 684
Totaal militair personeel	x f 1000,-	1 577 400	1 574 889	1 606 596	1 598 060	1 605 023	1 616 156	1 625 742
OVERIGE PERSONELE UITGAVEN								
– inhuur tijdelijk personeel	aantal mensjaren	484,15	530,40	466,30	314,40	273,70	256,90	245,10
– gemiddelde uitgaven per mensjaar	x f 1,-	82 613	83 837	84 660	86 743	87 161	87 318	87 670
– totale uitgaven	x f 1000,-	39 997	44 467	39 477	27 272	23 856	22 432	21 488
– overige persoonsgebonden personele uitgaven ressort Overige BLS	aantal vte'n (bp en mp)	3 635	3 197	3 154	3 194	3 186	3 193	3 193
– gemiddeld per vte	x f 1,-	7 755	4 507	4 220	4 022	4 017	3 982	4 000
– totale uitgaven	x f 1000,-	28 191	14 409	13 311	12 846	12 799	12 715	12 771
– overige persoonsgebonden personele uitgaven overige ressorts	aantal vte'n (bp en mp)	29 605	29 607	29 241	29 089	29 193	29 365	29 556
– gemiddeld per vte	x f 1,-	2 775	3 015	2 959	2 966	2 956	2 920	2 904
– totale uitgaven	x f 1000,-	82 147	89 257	86 538	86 279	86 307	85 748	85 829

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
– overige persoonsgebonden personele uitgaven KL-breed	aantal vte'n (bp en mp)	0	32 590	32 180	32 068	32 164	32 343	32 534
– gemiddeld per vte	x f 1,–	0	1 194	1 068	1 078	1 031	1 011	1 006
– totale uitgaven	x f 1000,–	0	38 917	34 384	34 569	33 176	32 698	32 732
– kleding en uitrusting t.b.v. militair personeel	aantal vte'n (mp)	23 409	23 190	23 116	23 185	23 454	23 810	24 045
– gemiddeld per vte	x f 1,–	1 245	1 512	1 848	2 744	1 877	1 859	2 199
– totale uitgaven	x f 1000,–	29 140	35 062	42 726	63 611	44 027	44 251	52 865
– voeding	aantal vte'n (bp en mp)	33 037	32 590	32 180	32 068	32 164	32 343	32 534
– gemiddeld per vte	x f 1,–	1 979	1 942	1 912	1 909	1 896	1 883	1 873
– totale uitgaven	x f 1000,–	65 380	63 284	61 530	61 230	60 969	60 906	60 934
– onderwijs en opleiding t.b.v. BBT-personeel	aantal vte'n	12 109	12 115	12 189	12 497	12 911	13 442	13 775
– gemiddeld per vte	x f 1,–	1 781	1 670	1 660	1 650	1 625	1 615	1 600
– totale uitgaven	x f 1000,–	21 568	20 232	20 234	20 620	20 980	21 709	22 040
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,–	266 423	305 628	298 200	306 427	282 114	280 459	288 659
Andere volumegegevens:								
Overige personele uitgaven	x f 1000,–	31 386	11 020	10 750	21 633	13 440	6 319	6 892
Totaal overige personele uitgaven	x f 1000,–	297 809	316 648	308 950	328 060	295 554	286 778	295 551

MATERIËLE UITGAVEN

– uitbesteding O-, I- en A-deskundigheid	aantal mensjaren	27,5	448,8	47,2	47,0	46,9	46,8	46,8
– gemiddeld per mensjaar	x f 1,–	280 170	280 170	280 170	280 170	280 170	280 170	280 170
– totale uitgaven	x f 1000,–	7 702	24 150	13 210	13 153	13 115	13 106	13 106
– overige persoonsgebonden materiële uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	33 240	32 804	32 395	32 283	32 379	32 558	32 749
– gemiddeld per vte	x f 1,–	5 332	2 597	2 647	2 489	2 444	2 416	2 397
– totale uitgaven	x f 1000,–	177 229	85 196	85 745	80 349	79 126	78 674	78 499
– huisvesting KL-breed	aantal vte'n (bp en mp)	33 261	32 590	32 180	32 068	32 164	32 343	32 534
– gemiddeld per vte	x f 1,–	3 097	3 432	3 383	3 379	3 355	3 333	3 315
– totale uitgaven	x f 1000,–	103 020	111 861	108 855	108 344	107 896	107 790	107 840
– inventarisgoederen en klein materieel KL-breed	aantal vte'n (bp en mp)	0	32 590	32 180	32 068	32 164	32 343	32 534
– gemiddeld per vte	x f 1,–	0	3 010	2 355	2 411	2 404	2 424	2 411
– totale uitgaven	x f 1000,–	0	98 081	75 786	77 322	77 335	78 412	78 447
– data- en telecommunicatie	aantal vte'n (bp en mp)	0	32 590	32 180	32 068	32 164	32 343	32 534
– gemiddeld per vte	x f 1,–	0	2 632	2 258	2 591	2 572	2 556	2 542
– totale uitgaven	x f 1000,–	0	85 786	72 675	83 078	82 735	82 653	82 687
– onderhoud van gebouwen en terreinen	aantal vte'n (bp en mp)	33 261	32 590	32 180	32 068	32 164	32 343	32 534
– gemiddeld per vte	x f 1,–	4 397	1 467	1 415	1 444	1 434	1 425	1 417
– totale uitgaven	x f 1000,–	146 244	47 822	45 536	46 316	46 125	46 079	46 100

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
– groot onderhoud gebouwen en terreinen	aantal vte'n (bp en mp)	0	32 590	32 180	32 068	32 164	32 343	32 534
– gemiddeld per vte	x f 1,-	0	905	1 211	1 419	1 129	1 079	1 277
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	29 498	38 984	45 494	36 302	34 904	41 535
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	434 195	482 394	440 791	454 056	442 634	441 618	448 214
Andere volumegegevens:								
– brandstoffen, olie, smeermiddelen en bedrijfsstoffen	x f 1000,-	0	39 938	38 863	38 627	38 470	38 430	38 430
– overige materiële uitgaven	x f 1000,-	496 955	507 177	419 319	401 771	405 168	381 146	364 529
Sub-totaal	x f 1000,-	496 955	547 115	458 182	440 398	443 638	419 576	402 959
Totaal materiële uitgaven	x f 1000,-	931 150	1 029 509	898 973	894 454	886 272	861 194	851 173

WACHTGELDEN EN INACTIVITEITSWEDDEN

WACHTGELDEN SBK/UBMO BURGERPERSENEEL

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	569	530	508	427	371	305	264
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	41 322	38 272	31 902	24 979	15 474	8 567	1 602
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	23 512	20 284	16 206	10 666	5 741	2 613	423

WAO BURGERPERSENEEL

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	50	121	190	257	285	285
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	28 920	29 033	29 053	29 062	29 060	29 060
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	1 446	3 513	5 520	7 469	8 282	8 282

OVERIGE UITKERINGEN BURGERPERSENEEL

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	354	350	349	353	382	406	419
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	29 828	29 000	27 825	25 357	23 733	22 766	22 351
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	10 559	10 150	9 711	8 951	9 066	9 243	9 365

WACHTGELDEN SBK/UBMO MILITAIR PERSENEEL

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	965	910	847	757	696	650	600
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	43 821	42 409	28 221	17 799	13 468	11 626	11 262
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	42 287	38 592	23 903	13 474	9 374	7 557	6 757

WERKLOOSHEIDSBESLUIT BBT-MILITAIRES

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	360	420	511	516	532	550	559
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	34 953	27 857	28 630	26 880	25 075	25 036	24 973
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	12 583	11 700	14 630	13 870	13 340	13 770	13 960

WAO MILITAIR PERSENEEL

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	20	59	98	138	155	155
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	26 900	27 068	26 796	26 275	26 084	26 084
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	538	1 597	2 626	3 626	4 043	4 043

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
OVERIGE WACHTGELDEN MILITAIR PERSONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	75	63	38	33	30	23	18
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	27 893	28 000	27 632	27 273	26 667	26 087	23 333
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	2 092	1 764	1 050	900	800	600	420
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	91 033	84 474	70 610	56 007	49 416	46 108	43 250
Uitvoeringskosten	x f 1000,-	16 383	17 018	18 100	18 800	19 600	20 200	20 200
Totaal wachtgelden en inactiviteitswedden	x f 1000,-	107 416	101 492	88 710	74 807	69 016	66 308	63 450
Totaal artikel U04.20	x f 1000,-	3 599 038	3 726 093	3 589 597	3 567 339	3 514 742	3 476 033	3 478 404

**RAMINGSKENGETALLEN EN VOLUMEGETEVENS PER
BELEIDSTERREIN**

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beleidssterrein Koninklijke luchtmacht/artikel U05.20								
AMBTELIJKE BURGERPERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	1 864	1 791	1 734	1 702	1 702	1 702	1 702
waarvan:								
- actief personeel	aantal vte'n	1 836	1 755	1 698	1 666	1 666	1 666	1 666
- gemiddeld salaris	x f 1,-	67 408	72 141	72 021	71 243	71 160	70 200	70 207
- totale uitgaven	x f 1000,-	123 762	126 608	122 292	118 691	118 553	116 954	116 965
- niet-actief personeel	aantal vte'n	28	36	36	36	36	36	36
- gemiddeld salaris	x f 1,-	52 821	56 944	55 833	54 917	53 889	53 889	53 583
- totale uitgaven	x f 1000,-	1 479	2 050	2 010	1 977	1 940	1 940	1 929
Totaal ambtelijk burgerpersoneel	x f 1000,-	125 241	128 658	124 302	120 668	120 493	118 894	118 894
MILITAIR PERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	11 348	11 264	11 302	11 133	11 034	11 035	11 034
waarvan:								
- beroeps onbepaalde tijd	aantal vte'n	8 027	7 796	7 767	7 565	7 416	7 341	7 266
- gemiddeld salaris	x f 1,-	80 215	85 644	84 932	84 990	84 639	84 392	84 729
- totale uitgaven	x f 1000,-	643 883	667 678	659 668	642 948	627 686	619 525	615 639
- beroeps bepaalde tijd	aantal vte'n	3 321	3 468	3 535	3 568	3 618	3 694	3 768
- gemiddeld salaris	x f 1,-	59 471	62 282	62 439	62 337	62 214	62 052	62 316
- totale uitgaven	x f 1000,-	197 504	215 993	220 723	222 420	225 091	229 219	234 805
Totaal militair personeel	x f 1000,-	841 387	883 671	880 391	865 368	852 777	848 744	850 444
OVERIGE PERSONELE UITGAVEN								
- inhuur tijdelijk personeel	aantal mensjaren	340	252	226	232	233	233	233
- gemiddelde uitgaven per mensjaar	x f 1,-	72 366	72 474	72 479	72 497	72 490	72 490	72 490
- totale uitgaven	x f 1000,-	24 619	18 278	16 373	16 783	16 883	16 883	16 883
- overige persoonsgebonden personele uitgaven voor HKKLu	aantal vte'n (bp en mp)	1 376	1 292	1 245	1 214	1 214	1 214	1 214
- gemiddeld per vte	x f 1,-	12 233	5 692	5 822	5 971	5 971	5 971	5 971
- totale uitgaven	x f 1000,-	16 832	7 354	7 249	7 249	7 249	7 249	7 249
- overige persoonsgebonden personele uitgaven voor overige ressorts	aantal vte'n (bp en mp)	11 836	11 727	11 765	11 603	11 504	11 505	11 504
- gemiddeld per vte	x f 1,-	4 587	247	261	269	279	279	279
- totale uitgaven	x f 1000,-	54 296	2 902	3 065	3 125	3 207	3 207	3 207
- overige persoonsgebonden personele uitgaven voor KLu-breed	aantal vte'n (bp en mp)	13 212	0	0	0	0	0	0
- gemiddeld per vte	x f 1,-	1 206	0	0	0	0	0	0
- totale uitgaven	x f 1000,-	15 938	0	0	0	0	0	0
- kleding en uitrusting t.b.v. vliegers	aantal vliegers	499	567	568	570	577	580	580
- gemiddeld per vlieger	x f 1,-	10 192	9 693	8 433	5 237	5 087	4 457	5 207
- totale uitgaven	x f 1000,-	5 086	5 496	4 790	2 985	2 935	2 585	3 020

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
– overige kleding en uitrusting t.b.v. militair personeel	aantal vte'n (mp)	11 836	11 264	11 312	11 151	11 052	11 053	11 052
– gemiddeld per vte	x f 1,-	1 483	1 694	1 339	1 364	1 381	1 200	1 204
– totale uitgaven	x f 1000,-	17 557	19 084	15 144	15 209	15 267	13 267	13 302
– voeding voor militair personeel	aantal vte'n (mp)	0	11 264	11 312	11 151	11 052	11 053	11 052
– gemiddeld per vte	x f 1,-	0	1 684	1 714	1 770	1 754	1 754	1 754
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	18 968	19 389	19 739	19 389	19 389	19 389
– vliegopleidingen (initieel)	aantal vliegers in opleiding	0	92	111	96	94	94	94
– gemiddeld per vlieger in opleiding	x f 1,-	0	308 043	380 099	355 365	391 340	425 309	397 149
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	28 340	42 191	34 115	36 786	39 979	37 332
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	134 328	100 422	108 201	99 205	101 716	102 559	100 382
Andere volumegegevens:								
– Vliegopleidingen (overige)	x f 1000,-	0	32 660	47 309	66 585	50 614	37 821	38 868
– Overige personele uitgaven	x f 1000,-	124 582	98 051	73 919	67 310	66 388	64 621	68 944
Sub-totaal	x f 1000,-	124 582	130 711	121 228	133 895	117 002	102 442	107 812
Totaal overige personele uitgaven	x f 1000,-	258 910	231 133	229 429	233 100	218 718	205 001	208 194

MATERIËLE UITGAVEN

– uitbesteding O-, I- en A-deskundigheid	aantal mensjaren	79	66	86	89	85	75	75
– gemiddeld per mensjaar	x f 1,-	239 936	240 092	240 199	240 191	240 153	240 201	240 094
– totale uitgaven	x f 1000,-	18 835	15 726	20 561	21 401	20 461	17 919	17 911
– overige persoonsgebonden materiële uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	13 212	13 019	13 010	12 817	12 718	12 719	12 718
– gemiddeld per vte	x f 1,-	15 401	8 279	8 465	8 526	8 608	8 628	8 598
– totale uitgaven	x f 1000,-	203 475	107 786	110 132	109 275	109 471	109 742	109 345
– vliegtuigbrandstoffen	aantal m ³	0	131 144	145 601	148 566	150 394	150 384	150 384
– gemiddeld per m ³	x f 1,-	0	463	501	468	471	471	471
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	60 744	73 012	69 578	70 793	70 786	70 786
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	222 310	184 256	203 705	200 254	200 725	198 447	198 042
Andere volumegegevens:								
– taakstelling efficiencybesparing	x f 1000,-	0	0	- 15 675	0	0	0	0
– overige materiële uitgaven	x f 1000,-	460 603	546 388	476 937	521 429	522 743	555 468	568 170
Sub-totaal	x f 1000,-	460 603	546 388	461 262	521 429	522 743	555 468	568 170
Totaal materiële uitgaven	x f 1000,-	682 913	730 644	664 967	721 683	723 468	753 915	766 212

WACHTGELDEN EN INACTIVITEITSWEDDEN

WACHTGELDEN SBK/UBMO BURGERPERSONEEL

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	182	148	136	133	110	78	76
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	35 786	37 980	38 066	32 579	32 236	27 103	27 355
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	6 513	5 621	5 177	4 333	3 546	2 114	2 079

REGULIERE WACHTGELDEN BURGERPERSONEEL

– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	110	119	104	87	32	32
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	33 855	25 378	26 538	26 954	64 531	64 531
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	3 724	3 020	2 760	2 345	2 065	2 065

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
WAO BURGERPERONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	10	23	36	49	55	55
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	28 900	30 565	30 667	30 490	30 109	30 109
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	289	703	1 104	1 494	1 656	1 656
OVERIGE WACHTGELDEN BURGERPERONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	115	27	6	5	4	5	5
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	29 052	8 815	23 667	40 400	51 750	48 800	48 800
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	3 341	238	142	202	207	244	244
WACHTGELDEN SBK/UBMO MILITAIR PERSONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	115	88	75	51	33	26	26
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	57 052	54 023	46 227	40 745	38 667	37 654	37 654
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	6 561	4 754	3 467	2 078	1 276	979	979
WERKLOOSHEIDSBESLUIT BBT-MILITAIRES								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	193	165	158	124	123	118	118
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	24 036	24 224	24 234	24 129	24 276	24 280	24 280
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	4 639	3 997	3 829	2 992	2 986	2 865	2 865
WAO MILITAIR PERSONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	7	22	35	49	55	55
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	52 000	49 273	51 057	50 510	50 600	50 600
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	364	1 084	1 787	2 475	2 783	2 783
OVERIGE WACHTGELDEN MILITAIR PERSONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	35	79	96	100	98	96	96
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	43 086	40 127	38 406	37 300	37 939	38 250	38 250
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	1 508	3 170	3 687	3 730	3 718	3 672	3 672
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	22 562	22 157	21 109	18 986	18 047	16 378	16 343
Uitvoeringskosten	x f 1000,-	4 977	3 151	2 895	2 336	2 109	1 994	1 994
Totaal wachtgelden en inactiviteitswedden	x f 1000,-	27 539	25 308	24 004	21 322	20 156	18 372	18 337
Totaal artikel U05.20	x f 1000,-	1 935 990	1 999 414	1 923 093	1 962 141	1 935 612	1 944 926	1 962 081

**RAMINGSKENGETALLEN EN VOLUMEGEREGEVENS PER
BELEIDSTERREIN**

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beleidssterrein Koninklijke marechaussee/artikel U06.20								
AMBTELIJKE BURGERPERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	195	258	258	258	258	258	258
waarvan:								
- actief personeel	aantal vte'n	191	254	254	254	254	254	254
- gemiddeld salaris	x f 1,-	68 079	68 583	68 795	68 571	68 496	68 386	68 579
- totale uitgaven	x f 1000,-	13 003	17 420	17 474	17 417	17 398	17 370	17 419
- niet-actief personeel	aantal vte'n	4	4	4	4	4	4	4
- gemiddeld salaris	x f 1,-	53 000	61 750	62 000	62 000	62 000	62 000	62 000
- totale uitgaven	x f 1000,-	212	247	248	248	248	248	248
Totaal ambtelijk burgerpersoneel	x f 1000,-	13 215	17 667	17 722	17 665	17 646	17 618	17 667
MILITAIR PERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	4 660	4 988	5 214	5 192	5 271	5 271	5 271
waarvan:								
- beroeps onbepaalde tijd	aantal vte'n	3 201	3 209	3 297	3 259	3 244	3 220	3 207
- gemiddeld salaris	x f 1,-	74 969	78 155	79 639	79 340	79 240	78 433	79 092
- totale uitgaven	x f 1000,-	239 976	250 800	262 569	258 568	257 053	252 554	253 647
- beroeps bepaalde tijd	aantal vte'n	1 459	1 779	1 917	1 933	2 027	2 051	2 064
- gemiddeld salaris	x f 1,-	50 008	51 533	47 041	47 311	47 286	48 335	47 511
- totale uitgaven	x f 1000,-	72 961	91 677	90 178	91 453	95 849	99 136	98 062
Totaal militair personeel	x f 1000,-	312 937	342 477	352 747	350 021	352 902	351 690	351 709
OVERIGE PERSONELE UITGAVEN								
- inhuur tijdelijk personeel	aantal mensjaren	127,0	119,3	96,4	79,1	78,3	78,3	78,3
- gemiddelde uitgaven per mensjaar	x f 1,-	60 559	60 687	60 685	60 683	60 664	60 664	60 664
- totale uitgaven	x f 1000,-	7 691	7 240	5 850	4 800	4 750	4 750	4 750
- overige persoonsgebonden personele uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	4 855	5 242	5 468	5 446	5 525	5 525	5 525
- gemiddeld per vte	x f 1,-	7 772	7 055	6 801	6 826	6 812	6 794	6 786
- totale uitgaven	x f 1000,-	37 734	36 980	37 187	37 177	37 638	37 535	37 490
Totaal overige personele uitgaven	x f 1000,-	45 425	44 220	43 037	41 977	42 388	42 285	42 240
MATERIËLE UITGAVEN								
- uitbesteding O-, I- en A-deskundigheid	aantal mensjaren	3,8	15,0	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4
- gemiddeld per mensjaar	x f 1,-	273 947	273 333	273 810	273 810	273 810	273 810	273 810
- totale uitgaven	x f 1000,-	1 041	4 100	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
- overige persoonsgebonden materiële uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	4 855	5 242	5 468	5 446	5 525	5 525	5 525
- gemiddeld per vte	x f 1,-	7 630	7 071	6 112	6 845	6 867	6 897	6 948
- totale uitgaven	x f 1000,-	37 043	37 064	33 423	37 278	37 938	38 107	38 386

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
- brandstoffen, oliën en smeermiddelen	aantal m ³	0	2 453	2 517	2 517	2 517	2 517	2 517
- gemiddeld per m ³	x f 1,-	0	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
- totale uitgaven	x f 1000,-	0	3 680	3 775	3 775	3 775	3 775	3 775
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	38 084	44 844	39 498	43 353	44 013	44 182	44 461
Andere volumegegevens:								
- taakstelling efficiencybesparing	x f 1000,-	0	0	- 3 900	0	0	0	0
- overige materiële uitgaven	x f 1000,-	16 160	14 247	14 870	11 090	11 350	11 424	11 793
Sub-totaal	x f 1000,-	16 160	14 247	10 970	11 090	11 350	11 424	11 793
Totaal materiële uitgaven	x f 1000,-	54 244	59 091	50 468	54 443	55 363	55 606	56 254
WACHTGELDEN EN INACTIVITEITSWEDDEN								
WAO BURGERPERSENEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	1	2	3	4	5	5
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	52 000	43 000	45 000	45 000	45 000	49 000
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	52	86	135	180	225	245
OVERIGE WACHTGELDEN BURGERPERSENEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	6	5	3	1	0	0	0
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	51 833	41 800	43 667	45 000	0	0	0
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	311	209	131	45	0	0	0
WERKLOOSHEIDSBESLUIT BBT-MILITAIREN								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	14	5	2	2	2	2	1
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	20 929	19 600	39 500	38 500	32 500	26 500	16 000
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	293	98	79	77	65	53	16
WAO MILITAIR PERSENEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	2	5	8	11	12	12
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	26 000	26 000	26 000	25 818	25 833	25 833
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	52	130	208	284	310	310
OVERIGE WACHTGELDEN MILITAIR PERSENEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	5	13	12	7	12	14	14
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	22 600	25 769	24 667	24 571	25 167	24 643	25 857
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	113	335	296	172	302	345	362
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	717	746	722	637	831	933	933
Uitvoeringskosten	x f 1000,-	215	215	215	215	215	215	215
Totaal wachtgelden en inactiviteitsweden	x f 1000,-	932	961	937	852	1 046	1 148	1 148
Totaal artikel U06.20	x f 1000,-	426 753	464 416	464 911	464 958	469 345	468 347	469 018

**RAMINGSKENGETALLEN EN VOLUMEGEGEVENS PER
BELEIDSTERREIN**

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beleidssterrein Defensie Interservice Commando/artikel U09.02								
AMBTELIJKE BURGERPERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	1 286	1 315	1 243	1 201	1 159	1 157	1 157
waarvan:								
– actief personeel	aantal vte'n	1 274	1 311	1 240	1 198	1 156	1 154	1 154
– gemiddeld salaris	x f 1,-	72 881	75 143	76 586	76 448	76 199	76 107	76 107
– totale uitgaven	x f 1000,-	92 850	98 512	94 967	91 585	88 086	87 827	87 827
– niet-actief personeel	aantal vte'n	12	4	3	3	3	3	3
– gemiddeld salaris	x f 1,-	57 000	55 500	57 000	57 000	57 000	57 000	57 000
– totale uitgaven	x f 1000,-	684	222	171	171	171	171	171
Totaal ambtelijk burgerpersoneel	x f 1000,-	93 534	98 734	95 138	91 756	88 257	87 998	87 998
MILITAIR PERSONEEL								
Sterkte begroting 2000	aantal vte'n	1 452	1 406	1 385	1 389	1 390	1 392	1 392
waarvan:								
– beroeps onbepaalde tijd	aantal vte'n	1 071	1 035	1 008	1 008	1 005	1 003	1 001
– gemiddeld salaris	x f 1,-	94 003	97 625	98 208	97 773	97 606	97 449	97 459
– totale uitgaven	x f 1000,-	100 677	101 042	98 994	98 555	98 094	97 741	97 556
– beroeps bepaalde tijd	aantal vte'n	381	371	377	381	385	389	391
– gemiddeld salaris	x f 1,-	53 724	59 420	59 865	59 299	58 995	58 938	58 916
– totale uitgaven	x f 1000,-	20 469	22 045	22 569	22 593	22 713	22 927	23 036
Totaal militair personeel	x f 1000,-	121 146	123 087	121 563	121 148	120 807	120 668	120 592
OVERIGE PERSONELE UITGAVEN								
– inhuur tijdelijk personeel	aantal mensjaren	26	22	12	12	12	12	12
– gemiddelde uitgaven per mensjaar	x f 1,-	68 462	70 000	73 333	73 333	73 333	73 333	73 333
– totale uitgaven	x f 1000,-	1 780	1 540	880	880	880	880	880
– inhuur tijdelijk personeel	aantal vte'n	0	25	19	19	19	19	19
– gemiddelde uitgaven per vte	x f 1,-	0	161 000	170 526	170 526	170 526	170 526	170 526
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	4 025	3 240	3 240	3 240	3 240	3 240
– overige persoonsgebonden personele uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	2 741	2 721	2 628	2 590	2 549	2 549	2 549
– gemiddeld per vte	x f 1,-	10 114	7 769	7 355	7 340	7 530	7 530	7 530
– totale uitgaven	x f 1000,-	27 722	21 139	19 330	19 010	19 193	19 193	19 193
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	29 502	26 704	23 450	23 130	23 313	23 313	23 313
Andere volumegegevens:								
– overige personele uitgaven	x f 1000,-	52	0	2 000	1 000	0	0	0
– overige onderwijs gerelateerde personele uitgaven	x f 1000,-	3 200	4 953	4 953	4 953	4 953	4 953	4 953
Sub-totaal:	x f 1000,-	3 252	4 953	6 953	5 953	4 953	4 953	4 953
Totaal overige personele uitgaven	x f 1000,-	32 754	31 657	30 403	29 083	28 266	28 266	28 266

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
MATERIËLE UITGAVEN								
– uitbesteding O-, I- en A-deskundigheid	aantal mensjaren	0	0,37	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23
– gemiddeld per mensjaar	x f 1,-	0	270 000	273 000	273 000	273 000	273 000	273 000
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	100	63	63	63	63	63
– onderhoud voertuigen	aantal kentekens	0	605	548	522	517	507	497
– gemiddeld per kenteken	x f 1,-	0	9 562	9 615	9 628	9 654	9 665	9 724
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	5 785	5 269	5 026	4 991	4 900	4 833
– onderhoud spoorwagons	aantal wagons	0	403	403	403	403	403	403
– gemiddeld per wagon	x f 1,-	0	2 516	3 685	2 836	2 968	3 489	2 968
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	1 014	1 485	1 143	1 196	1 406	1 196
– brandstoffen, oliën en smeermiddelen (diesel)	aantal m ³	0	2 973	2 973	2 973	2 973	2 973	2 973
– gemiddeld per m ³	x f 1,-	0	1 480	1 480	1 480	1 480	1 480	1 480
– totale uitgaven	x f 1000,-	0	4 400	4 400	4 400	4 400	4 400	4 400
– overige persoonsgebonden materiële uitgaven	aantal vte'n (bp en mp)	2 738	2 721	2 628	2 590	2 549	2 549	2 549
– gemiddeld per vte	x f 1,-	17 634	15 782	12 464	13 599	13 865	13 867	13 367
– totale uitgaven	x f 1000,-	48 282	42 942	32 755	35 221	35 342	35 347	34 072
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	48 282	54 241	43 972	45 853	45 992	46 116	44 564
Andere volumegegevens:								
– uitbesteding O-, I- & A-deskundigheid	x f 1000,-	170	0	0	0	0	0	0
– inhuur vervoerscapaciteit	x f 1000,-	39 554	51 492	46 692	46 692	46 692	45 892	45 892
– budget werving	x f 1000,-	63 721	68 037	65 900	66 000	66 000	66 000	66 000
– budget selectie	x f 1000,-	0	3 200	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
– overige onderwijs gerelateerde personele uitgaven	x f 1000,-	4 901	3 896	3 911	3 833	3 833	3 833	3 833
– uitgaven geneeskundige zorg	x f 1000,-	22 502	19 000	14 480	15 380	16 680	16 180	16 180
– onderhoud gebouwen	x f 1000,-	0	9 039	4 776	1 707	3 061	3 904	3 904
– reiskosten sporters	x f 1000,-	0	875	850	850	850	850	850
– Dico-brede uitgaven	x f 1000,-	5 409	0	0	0	0	0	0
– automatisering	x f 1000,-	9 600	9 720	6 550	6 050	6 050	6 150	6 800
– informatievoorziening	x f 1000,-	0	5 652	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
– taakstelling efficiencybesparing	x f 1000,-	0	0	- 3 750	0	0	0	0
– uitgaven Euro-conversie	x f 1000,-	0	192	400	286	15	0	0
– overige materiële uitgaven	x f 1000,-	0	2 006	1 610	1 403	32	899	713
Sub-totaal:	x f 1000,-	145 857	173 109	145 419	146 201	147 213	147 708	148 172
Totaal materiële uitgaven	x f 1000,-	194 139	227 350	189 391	192 054	193 205	193 824	192 736
WACHTGELDEN EN INACTIVITEITSWEDDEN								
WACHTGELDEN SBK/UBMO BURGERPERSONEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	160	171	156	133	120	104	91
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	45 019	44 684	39 712	40 767	40 433	41 077	41 923
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	7 203	7 641	6 195	5 422	4 852	4 272	3 815
REGULIERE WACHTGELDEN BURGERPERSONEEL								
– aantallen in uitkeringsjaren	aantal	42	48	51	41	27	17	15
– bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	40 476	38 229	30 902	25 585	31 630	36 706	37 600
– toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	1 700	1 835	1 576	1 049	854	624	564

Omschrijving	eenheid	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
WAO BURGERPERSONEEL								
- aantallen in uitkeringsjaren	aantal	0	6	14	22	30	33	33
- bedrag per uitkeringsjaar	x f 1,-	0	28 167	29 286	29 273	29 033	29 273	29 273
- toegelicht begrotingsbedrag	x f 1000,-	0	169	410	644	871	966	966
OVERIGE UITKERINGEN BURGERPERSONEEL	x f 1000,-	0	332	283	278	278	278	185
Totaal toegelicht bedrag	x f 1000,-	8 903	9 977	8 464	7 393	6 855	6 140	5 530
Uitvoeringskosten	x f 1000,-	2 225	2 225	2 225	2 225	2 225	2 225	2 225
Totaal wachtgelden en inactiviteitswedden	x f 1000,-	11 128	12 202	10 689	9 618	9 080	8 365	7 755
Totaal artikel U09.02	x f 1000,-	452 701	493 030	447 184	443 659	439 615	439 121	437 347

AAR	=	Air to Air Refuelling
ABP	=	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ACCS	=	Air Command and Control System
AFOR	=	Albania Force
A&O	=	Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds voor de overheid
AGARD	=	Advisory Group for Aerospace Research and Development
AGS	=	Alliance Ground Surveillance
AMG	=	Arbo Managementgroep
ARA	=	Algemene Rijksarchivaris
ATBM	=	Anti-Tactical Ballistic Missile
BBD	=	Beleid Bedrijfsvoering Defensie
BBT	=	Beroepspersoneel-Bepaalde-Tijd
BDOS	=	Boven de Organieke Sterkte
BHMAC	=	Bosnia-Herzegovina Mine Action Centre
BLS	=	Bevelhebber der Landstrijdkrachten
BMS	=	Battlefield Management System
BOT	=	Beroepspersoneel-Onbepaalde-Tijd
BV-LOM	=	Buitengewoon Verlof Leeftijdontslag Militairen
CALS	=	Continous Acquisition and Life-cycle Support
CDS	=	Chef Defensiestaf
CIMIC	=	Civil-Military Cooperation
CJTF	=	Combined Joint Task Force
CNAD	=	Conference of National Armament Directors
CMAC	=	Cambodian Mine Action Centre
CO	=	Centrale Organisatie
CODEMA	=	Commissie Ontwikkeling Defensiematerieel
COKL	=	Commando Opleidingen Koninklijke landmacht
CONTCO	=	Contingentscommando
CRC	=	Crowd and Riot Control
CSE (CFE)	=	Conventionele Strijdkrachten in Europa
CTBT	=	Comprehensive Test Ban Treaty
CUP	=	Capability Upkeep Programme
DADTF	=	Deployable Air Defence Task Force
DATF	=	Deployable Air Task Force
DCBC	=	Defensiecrisisbeheersingscentrum
DEFAC	=	Defensie Accountantsdienst
DGP	=	Senior Defence Group on Proliferation
DGV	=	Diensten voor Geestelijke Verzorging
DGW&T	=	Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen
DICO	=	Defensie Interservice Commando
DMP	=	Defensiematerieelkeuze Proces
DMPM	=	Defensie Meerjarenplan Milieu
DTO	=	Defensie Telematica Organisatie
DVVO	=	Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie
DWS	=	Defensie Werving en Selectie
EAD	=	Extended Air Defence
EAG	=	European Air Group
EAPR (EAPC)	=	Euro-Atlantische Partnerschapsraad
ECMM	=	European Community Monitor Mission
EMD	=	Engineering and Manufacturing Development
EOD	=	Explosieven Opruimingsdienst
EOV	=	Elektronische oorlogsvoering
EU	=	Europese Unie

EUCLID	= European Cooperation on the Long Term in Defence
FBEAG	= Franco-British European Air Group
FEL	= Fysisch en Elektronisch Laboratorium
GOC	= Grensoverschrijdende criminaliteit
GTK	= Gepantzerd Transport Krafftfahrzeug
HCNM	= Hoge Commissaris inzake Nationale Minderheden
HGIS	= Homogene Groep Internationale Samenwerking
HOM	= Humanitair Ontmijnen
IBO	= Interdepartementaal Beleidsonderzoek
ICT	= Informatie- en Communicatietechnologie
IDL	= Instituut Defensieleergangen
IDPP	= Integraal Defensie Planning Proces
IGK	= Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht
ISOOC	= International Staff Officers Orientation Course
IT	= Informatietechnologie
JSF	= Joint Strike Fighter
KCT	= Korps commandotroepen
KFOR	= Kosovo Force
KL	= Koninklijke landmacht
KLU	= Koninklijke luchtmacht
KLUIM	= Klu Implementatie Middenlaag
KM	= Koninklijke marine
KMAR	= Koninklijke marechaussee
LCF	= Luchtverdedigings- en commandofregat
LISV	= Landelijk Instituut voor Sociale Verzekeringen
LVB	= Licht Verkenning- en Bewakingsvoertuig
MAPE	= Multinational Advisory Police Element
MARIN	= Maritiem Research Instituut Nederland
MDD	= Maatschappelijke Dienst Defensie
MID	= Militaire Inlichtingendienst
MIF	= Multinational Interception Force
MINURSO	= Mission Nations Unies pour l'organisation d'un Référendum au Sahara Occidental
MGFB	= Militair Geneeskundig Facilitair Bedrijf
MLRS	= Multiple Launched Rocket System
MLU	= Midlife Update
MOA	= Memorandum of Agreement
MOGOS	= Mobiel Geneeskundig Operatiekamer Systeem
MOU	= Memorandum of Understanding
MRK	= Maatschappelijke Raad voor de Krijgsmacht
MTV	= Mobiel Toezicht Vreemdelingen
NADGE	= Nato Air defence ground environment
NADC	= Nato Air Defence Committee
NAFIN	= Netherlands Armed Forces Integrated Network
NAMSA	= NATO Maintenance and Supply Agency
NATCO	= Nationaal Commando
NAVO	= Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NBC	= Nucleair, biologisch, chemisch
NGO	= Non-Gouvernementele Organisatie
NIID	= Stichting Nederlandse Industriële Inschakeling Defensie-opdrachten
NLR	= Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium
NLRGC	= Nationaal Lucht- en Ruimtevaartgeneeskundig Centrum
NPV	= Non-Proliferatie Verdrag
NUC	= NATO-Ukraine Commission

OCCAR	= Organisme Conjoint de Coopération en Matière d'Armement
OC	= Opleidingscentrum
OGG	= Observer Group Golan
OGL	= Observer Group Lebanon
OGRV	= Object Grondverdediging
OPCW	= Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons
OVSE	= Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa
PAC	= Patriot Advanced Capability
PIVOT	= Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn
PGR (PJC)	= Permanente Gezamenlijke Raad
PRTL	= Pantserbatterijen tegen Luchtdoelen
PvV (PFP)	= Partnerschap voor de Vrede (Partnership for Peace)
RDO-TNO	= Raad voor Defensie-onderzoek van TNO
RPV	= Remotely Piloted Vehicles
RVE	= Resultaat Verantwoordelijke Eenheden
SACEUR	= Supreme Allied Commander Europe
SAJO	= Subsidieregeling Additionele Jongerenbanen bij de Overheid
SAR	= Search and Rescue
SBK	= Sociaal Beleidskader
SCITEC	= Science and Technology Study
SEWACO	= Sensor-, wapen- en commandosysteem
SFOR	= Stabilization Force
SHAPE	= Supreme Headquarter Allied Powers Europe
SHIRBRIG	= United Nations Stand-by Forces High Readiness Brigade
SHORAD	= Short Range Air Defence
SMP	= Soldier Modernization Programme
SMT	= Structuurschema Militaire Terreinen
SNR	= Senior National Representative
SOD	= Sectoroverleg Defensie
STANAVFOR-MED	= Standing Naval Forces Mediterranean
STRKFLTANT	= Striking Fleet Atlantic
SZVK	= Stichting Ziektenkostenverzekering krijgsmacht
TACTAS	= Tactical Towed Array System
TACTIS	= Tactische Indoor Simulatie
TF-R	= Task Force-Romeo
THALES	= Technology Arrangement for laboratories in European defence science
THG/KLU	= Tactische Helikoptergroep Koninklijke luchtmacht
TIBI	= Technisch Informatiebeveiligingsinitiatief
TICCS	= Target Information Command and Control System
TMD	= Theater Missile Defence
TNO	= (Nederlandse organisatie voor) Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
UNAVEM	= United Nations Angola Verification Mission
UNFICYP	= United Nations Peacekeeping Force in Cyprus
UNHCR	= United Nations High Commissioner for Refugees
UNIPTF	= United Nations International Police Task Force
UNMO	= United Nations Military Observer
UNPO	= United Nations Police Observer
UNSAS	= United Nations Stand-by Arrangements System

UNSCOM	= United Nations Special Commission
UNTSO	= United Nations Truce Supervision Organisation
USZO	= Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en Onderwijs
VEB	= Verbeterd Economisch Beheer
VN	= Verenigde Naties
VTE (FTE)	= Volletijdsequivalenten
WEAO	= Western European Armaments Organisation
WEAG	= Western European Armaments Group
WEU	= West-Europese Unie